

**SZENT LÁSZLÓ UTCAI ÁLTALÁNOS
ISKOLA ÉS ÓVODA**

**PEDAGÓGIAI
PROGRAMJA
2008.**

***„Nem tud az ember sohasem
elég jó lenni ahhoz, hogy
termésbe hozzon minden
csírát, mely ott szunnyad
a gyermek lelkében.”***

/Kemény Gábor/

TARTALOMJEGYZÉK

Preambulum

Bevezető

Óvoda – iskola program

A Szent László Utcai Általános Iskola és Óvoda pedagógiai programja

Helyzetelemzés

1. Az intézmény szociokulturális környezete
2. Az intézmény tárgyi és személyi feltételei

Az iskola nevelési programja

1. Az iskolában folyó nevelő – oktató pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai
2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok
3. A szociális háttérből adódó hátrányok enyhítését segítő tevékenységek
4. A szülők, tanulók és pedagógusok együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei
5. Az iskola környezeti nevelési programja
6. Az iskola egészségnevelési programja
7. Az iskola nevelési és oktatási célok megvalósulását segítő tanítási órán kívüli tevékenységek
8. Összegzés
9. Szükséges eszközök

Az iskola helyi tanterve

1. Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak, kötelező és választható tanórai foglalkozások, ezek óraszámai, az előírt tananyag és a követelmények
2. Tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei
3. A magasabb évfolyamba lépés feltételei
4. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei
5. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése

6. Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása
7. A tanulók fizikai állapotának mérése

A Hajnal Utcai Óvoda helyi nevelési programja

1. Helyzetkép az óvodáról
2. Gyermekkép – Óvodakép
3. Játék – munka jellegű feladatok
4. Az óvodai nevelés feladatai
5. Az óvodai élet tevékenységi formái
6. Családgondozás – gyermekvédelem
7. Az óvoda kapcsolatrendszere
8. A fejlődés jellemzői óvodás kor végére
9. Az ellenőrzés és értékelés rendszere
10. Érvényességi nyilatkozat – Legitimációs záradék
11. A program eszközigénye
12. Szakirodalom

A Lenkey János Utcai Óvoda helyi nevelési programja

1. Helyzetkép az óvodáról
2. Gyermekképünk, alapelveink
3. Óvodánk nevelési rendszerének alapvető keretei
4. Óvodai életünk tevékenységformái
5. Óvodánk hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei
6. Mérés, értékelés
7. Programunk eszközigénye
8. Az óvodai intézményegység kapcsolatrendszere
9. Sajátos feladataink – Gyermekvédelem
10. Speciális szolgáltatásaink
11. Óvodánk ellenőrzési, értékelési rendszere
12. A helyi nevelési program értékelése, ellenőrzése
13. Legitimációs záradék

Preambulum

Az intézmény neve:

Szent László Utcai Általános Iskola és Óvoda

Székhelye (pontos címe):

Békéscsaba, Szent László utca 17.

e-mail: szentlaszlo1@t-online.hu

Telephelye:

Békéscsaba, Hajnal utca 12.

e-mail: hajnalovi@t-online.hu

Békéscsaba, Lenkey János utca 12.

e-mail: lenkeyovi@t-online.hu

Törzsszáma:

634025

Szakágazati besorolás száma:

852010

Az intézmény alapító okiratának száma:

18/1992.

Az alapító szerv neve:

**Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata,
illetve jogelődje**

Az intézmény felügyeleti szerve:

**Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése
Békéscsaba, Szent István tér 7.**

Jogállása:

Önálló jogi személy

A Szent László Utcai Általános Iskola

(Békéscsaba, Szent László u. 17.)

A Hajnal Utcai Óvoda (Békéscsaba, Hajnal u. 12) és az **Áchim L
András- Lenkey Úti Óvoda** (Békéscsaba, Lenkey János u. 12)

általános jogutódja

Gazdálkodás köre:

**Részben önálló költségvetési szerv, gazdasági és pénzügyi
feladatait a 10. sz. Általános Iskola látja el.**

Típusa:

Többcélú közös igazgatású közoktatási intézmény

- ✓ általános iskola (1-8 évfolyamos)
- ✓ óvoda

Alaptevékenység TEÁOR száma:

80 10

Alaptevékenysége:

- ✓ **Nappali rendszerű általános iskolai oktatás, alapvizsgára, továbbá középiskolai illetve szakiskolai továbbtanulásra, pályaválasztásra való felkészítés (1-8 évfolyam)**
- ✓ **Fogyatékos tanulók nappali rendszerű általános műveltséget megalapozó iskolai oktatása: más fogyatékos gyerekek, tanulók integrált nevelésében-oktatásában résztvevő nevelési-oktatási intézmény – diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, mutizmus, figyelemzavar, hiperaktivitás**
- ✓ **Napközi-otthoni, tanulószobai ellátás**
- ✓ **Iskolai intézményi étkeztetés (feltételeinek biztosítása)**
- ✓ **Óvodai intézményi étkeztetés (feltételeinek biztosítása)**
- ✓ **Egyéb korlátozottan igénybe vehető munkahelyi étkeztetés**
- ✓ **Diáksport, szabadidősport biztosítása**

Általános iskolai oktatás alaptevékenységen belül kiegészítő, kiegészítő tevékenység:

- ✓ **tehetséggondozás, fejlesztés, egyéni foglalkozások tervezése**
- ✓ **Speciális fejlesztő pedagógiai tevékenység a halmozottan hátrányos gyermekek felzárkóztatására érdekében**
- ✓ **Iskolai könyvtári feladatok ellátása**
- ✓ **Oktatási, nevelési módszertani feladatok végzése**

Óvodai nevelés, iskolai életmódra való előkészítés

Óvodai nevelés alaptevékenységen belüli kiegészítő, kiegészítő tevékenység a Hajnal utcai tagóvodában:

- ✓ **Cigánygyerekek differenciált foglalkoztatása és kulturális nevelése (magyar nyelven)**

Kiegészítő tevékenység:

- ✓ **Intézményi vagyon működtetése**
- ✓ **Saját vagy bérelt ingatlan hasznosítása**

Alaptevékenység érdekeltségi rendszere:

Maradvány-érdekeltségű költségvetési szerv

Intézmény vezetőjének megbízására vonatkozó szabályok:

Az intézmény igazgatóját a közgyűlés bízza meg pályázat útján, határozott időtartamra. Felette az egyéb munkáltatói jogokat a polgármester gyakorolja.

Feladat ellátására szolgáló vagyon:

Az önkormányzat által ingyenes használatba adott korlátozottan forgalomképes törzsvagyon

Bevezető

A Szent László Utcai Általános Iskola és Óvoda többcélú, közös igazgatású közoktatási intézmény, amely a körzeti nevelési és oktatási feladatok magasabb szakmai színvonalú ellátása céljából szerveződött és működik. Békéscsaba Megyei Jogú Város északi-, északkeleti területein élő családok gyermekei számára az óvodai és általános iskolai nevelési és oktatási feladatok ellátását hivatott biztosítani.

Alapelvünk, hogy megteremtjük a gyerekek számára azt a mentális környezetet, amely személyiségük, intézményi életük, emberi kapcsolataik minőségét biztosítja, és ezáltal fejleszti teljes személyiségüket

Intézményünk a gyermekek teljes személyiségének fejlesztését, korszerű ismeretek, képességek, készségek kialakítását határozta meg a legfontosabb **pedagógiai feladatának** a gyermekek mindenek feletti érdekeinek figyelembe vételével. A megvalósításhoz általános emberi és kulturális értékekre átadására képes pedagógus közösség szükséges. A személyes példamutatás, a problémák iránti nyitottság, szakmai felkészültség különleges értéket képvisel. Pedagógiai munkánk a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos feladat.

Célunk olyan pedagógiai rendszer kialakítása és eredményes működtetése, amely a területen élő óvodás és tanköteles korosztály nevelését a törvényi előírásokat, és az intézmény használók véleményét figyelembe véve végzi munkáját. A gyermekek hátrányainak kompenzálása illetve az egyéni képességek fejlesztése a közösségi lét minden területén a gyerekek egyéni életpálya elképzeléseinek megvalósulása érdekében folyik.

Az általunk választott szerkezeti forma biztosítja az **óvoda-iskola átmenet** zökkenőmentességét, a gyerekek biztonság érzetét és jó kapcsolatát, a szülők elégedettségét a gyermekek ellátásával kapcsolatosan.

Óvoda - iskola program

Az óvoda-iskola program az intézményegységek integrációjának, a gyerekek esélyeinek növelésére, hátrányaik kompenzálására szolgál, amelynek lényege a következő.

- ✓ Az 5-7 éves korú gyermekek szocializációs folyamatának segítése, az egyéni, differenciáló bánásmód alkalmazásával (individualizálva szocializál)
- ✓ Zökkenőmentes átmenet megvalósítása a személyes kötődés (óvónő, tanítónő) állandóságával, az óvodai módszerek továbbvitelével
- ✓ A gyermekek pszichológiai és szociális fejlettségéhez szükséges kognitív funkciók fejlesztése – mozgástevékenységgel
- ✓ Kiegyensúlyozottabb odafigyelő gyermek – szülő, szülő – pedagógus kapcsolat kialakítása. A másság elfogadása, az egészséges, harmonikus együttélés, a társadalomba való beilleszkedés elősegítése.
- ✓ Demokratikus, korszerű nevelési módszerek folyamatos fejlesztése, amely lépés az önirányítás, önszabályozás felé.

Az óvoda-iskola struktúrája

Kiterjed: óvodai nagycsoport
általános iskola 1. osztály

Tanítónő az óvodai nagycsoportban:

- ✓ teljes körű tagja az óvodai nevelőtestületnek

Feladata:

- ✓ Nagycsoportos óvodások megismerése
- ✓ Megismerni a gyerekek érdeklődését, beállítódását, egyéni motiváltságát, képességeit, aktivitását, kitartását
- ✓ Kialakítani a megfelelő nevelő – gyermek, valamint pedagógus - szülő kapcsolatot
- ✓ Egyénre szabott differenciált fejlesztéssel (januártól csoportban is) segít az iskolakészültség elérését, a minél többirányú képességfejlesztést és a kedvező szomatikus fejlődést

Óvodapedagógus az iskolában:

- ✓ Teljes körű tagja a tantestületnek

Feladata:

- ✓ Személyével biztosítja a személyhez kötődés folyamatosságát, segíti a beilleszkedést, gondozási feladatokat végez
- ✓ Szabadidős tevékenységek szervezésében aktívan részt vesz, amelyben a játék dominál
- ✓ Felzárkóztató foglalkozásokat tart (hosszabb betegség után, gyakorol a lassabban haladókkal)
- ✓ Kiscsoportos képességfejlesztés (tanítónő utasításai szerint az aktualitásnak megfelelően)

A program megvalósítása még képlékeny, rugalmas, próbája a gyakorlat. Le kell vonnunk a megfelelő következtetéseket, kezelnünk kell a felmerülő problémákat.

Rajtunk múlik, hozzáállásunkon, szakmai felkészültségünkön, a megvalósítás sikeressége. Valamennyi pedagógusnak hozzá kell tenni a szükséges pluszt a modell sikeres, fenntartható lesz.

Az óvoda-iskola működésének fontos kérdése a szülői elvárásoknak való megfelelés. A szülő akkor elégedett, ha biztonságban tudja gyermekét, érzi a gondoskodást, a toleráns kapcsolatot, ha pontos információt kap gyermeke érzelmi állapotáról, közösségi magatartásáról, értelmi fejlődéséről. A szülők a hiteles nevelőkben bíznak.

A Szent László Utcai Általános Iskola és Óvoda pedagógiai programja

A közoktatási törvény a közös igazgatású közoktatási intézményekről a pedagógiai program vonatkozásában az alábbiak szerint rendelkezik:

- ✓ A közös igazgatású közoktatási intézmény intézményegységei szervezeti és szakmai tekintetben önállóak.
- ✓ A többcélú intézményben egy pedagógiai programot kell készíteni.
- ✓ Az intézményegységek a pedagógiai program alapján egymással együttműködnek, tevékenységüket összehangolják.
- ✓ A többcélú intézmény egységes, valamennyi nevelési-oktatási feladatot átfogó pedagógiai programot, ennek keretein belül az egyes feladatok ellátásához óvodai nevelési programot, illetve iskolai helyi tantervet készít.

A Szent László Utcai Általános Iskola és Óvoda pedagógiai programját a fenti előírásoknak megfelelően a következő elvek mellett készítettük:

- ✓ Biztosítottuk az intézményegységek önállóságát: a közös alapelvek, célok és feladatok alapján meghatározhattuk pedagógiai koncepciónkat.
- ✓ A pedagógiai program biztosítja intézményegységeink együttműködését, összehangolt tevékenységét.
- ✓ A pedagógiai program intézményegységenként is meghatározza a pedagógiai alapelveket, célokat és feladatokat.
- ✓ Az Óvodák helyi nevelési programja azonos szerkezetű és felépítésű, az iskola helyi tanterve is megfelel az intézményi céloknak.
- ✓ Minden intézményegység nevelési programjában meghatároztuk a törvényi tartalmakat:
  - pedagógiai alapelvek, célok, feladatok, eszközök és eljárások
  - személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, tevékenységek,
  - a közösségi életre történő felkészítés,
  - a szociálisan hátrányos helyzetű gyermeke segítése, fejlesztése,
  - gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység,
  - a szükséges felszerelések és eszközök jegyzéke

Helyzetelemzés

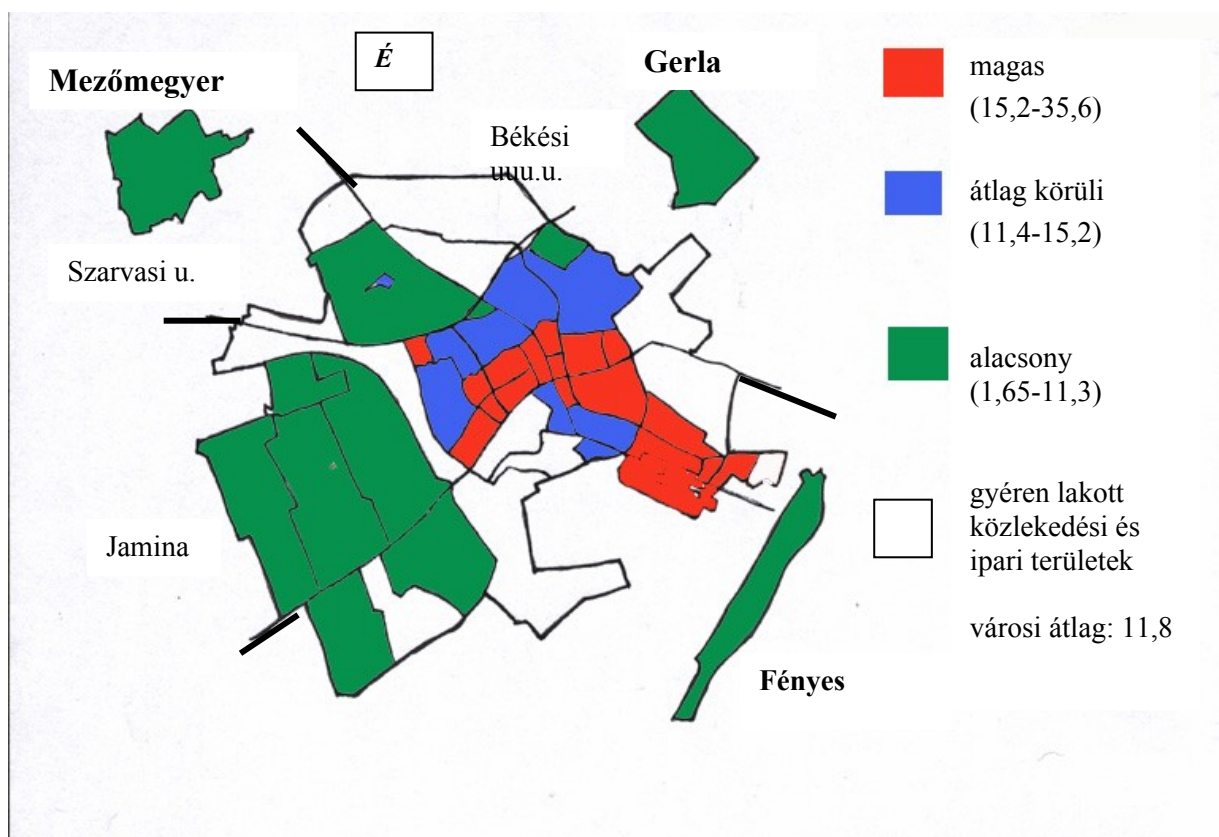
1. Az intézmény szociokulturális környezete

Az intézmény többcélú, közös igazgatású közoktatási intézmény, amelyben óvodai és általános iskolai körzeti szakfeladatot lát el. A két oktatási szint kapcsolódásának célja a magasabb szintű feladat ellátás. Az óvodák általános nevelési és gondozási feladatokat látnak el a törvényi kötelezettségeknek megfelelően. Az általános iskola 8 évfolyamos alpműveltséget alapozó intézmény, emelt szintű vizuális képzéssel. E terület jelenti az iskola egyedi arculatát a városi általános iskolák között. A képzés már két évtizede folyik, szép eredményekkel, hagyományokkal.

Az intézmény feladatait meghatározza a terület, amelyik az intézmény feladat ellátási körzete. A terület szociális sajátosságai meghatározzák az intézmény feladatrendszerét, és tették szükségessé az új intézmény szerkezeti kialakítását.

Néhány szociális adat, amely szemlélteti és meghatározza az intézmény szakmai munkáját.

A lakosságról: A rendszerváltással sokat romlott a területen élő családok egzisztenciája. A statisztikai felmérések adatait a következő térképről is leolvashatók

A felsőfokú végzettségűek aránya városszerkezeti egységenként

Az intézmény körzetében van a város legalacsonyabb iskolázottságú népessége. A szülők között a középiskola, szakmunkásképző a legmagasabb iskolai végzettség. Így a nagyüzemek és a termelőszövetkezetben dolgozó fizikai munkások a privatizációs hullám következtében, illetve alul iskolázottságuk miatt, elsők között veszítették el munkalehetőségüket, megélhetésüket. Sorsuk bizonytalanra, nehezzé vált, egyik napról a másikra élnek, állandó anyagi gondokkal.

A helyzetet még érdekesebbé teszi, hogy ezen a területen él Békéscsaba cigány lakosságának zöme. A közösség is alaposan tagolt, különböző egzisztenciájú, különböző eredetű és életvitelű családokban élnek szétszórva a területen. Ők is különböző szintű és irányú szociális érzékenységüknek megfelelően, más-más módon közelítik meg az iskoláztatás fontosságát, a többségi morális elvárásokkal való azonosulást. Többségüknél fellelhetők az asszimilációs törekvések, de van néhány más gyökerű család, aki csak saját ősi, morális rendszerét tartja elfogadhatónak.

A tények ismeretével az intézménynek olyan feladatokat is fel kell vállalnia, ami a szociálisan hátrányos gyerekek esélyegyenlőségének megteremtését biztosítja.

Törekszünk a különböző szociális háttérű gyerekek számára egy megértő, segítő, családias, biztonságos intézményi légkört kialakítani, biztosítani. Törekvéseink sikerét bizonyítja az iskola használók körében végzett elégedettségi felmérés, amelyben az előbb említettek szerepeltek az intézmény erősségei között (1. sz. melléklet)

A demográfiai folyamatok nem kerülték el az intézményt sem, lassan átalakul az intézmény szerkezete. A gyerek létszám csökkenése miatt az iskolában évfolyamonként egy osztályos szerkezet van kialakulóban. A demográfiai mutatók befolyásoló hatása mellett nem elhanyagolható tényező a cigány tanulók jelenléte. Létszámuk évek óta nem nő, csak a nem cigány tanulók létszáma csökken mellőlük, ami a kialakult stigma miatt is nehezíti a helyzetünk változását, az intézmény megítélésével kapcsolatosan. A két említett külső tényező mellett a kemény, jó színvonalú munka nem kap megfelelő ellensúlyt a beóvodázási, beiskolázási döntések, a szabad óvoda- és iskolaválasztás lehetősége mellett. Az intézménybe beiratkozott tanulók „elvándorlása” nem jellemző.

Az iskola és a körzeti óvodák integrációja e folyamatot is hivatott támogatni a szakmai fejlődés mellett. A szakmai vonal lényege az iskola-óvoda átmenet megkönnyítése a gyerekek esélyeinek javítása érdekében. Az óvoda-iskola program lényege, hogy a leendő elsős tanító néni, aki óvodapedagógusi végzettséggel is rendelkezik, már az óvodai nagycsoport foglalkozásokon is aktívan részt vesz, így korán megismerkedik a gyerekek képesség szerkezetének fontos elemeit. Az óvodai képzési időszak befejezése után az egyik óvónő pedagógiai asszisztensi feladatok ellátásával, segít az iskolai szokásrend elfogadását, a beilleszkedést. A személyes kapcsolatok, az érzelmek, a megismerés pozitív irányú változást hozhat. Mindenek előtt segíti a gyerekeket a rövid, és hosszú távú céljaik elérésében.

A felülvizsgálat kapcsán készült kérdőíves felmérés számadatokkal is alátámasztja, hogy az intézményhasználók (szülők, gyerekek, pedagógusok) elégedettek az intézményben folyó nevelő-oktató munkával és érzelmileg is kötődnek az intézményhez.

2. Az intézmény tárgyi és személyi feltételei

Az intézmény óvodai egységei külön is elemezték személyi és tárgyi feltételeiket. Ez pedagógiai programjuk elején található.

Az 1997-ben történt épületbővítés után az iskola adottságai megváltoztak. Az épület megfelelő életteret biztosít a tanulók és a pedagógusok számára. Folyamatos karbantartással, javítással mindent megteszünk a környezet szebbé, otthonosabbá tételéért.

Továbbra is megoldásra váró feladat a szabadtéri sport-, illetve szabadidős tevékenységre alkalmas terület kialakítása. Az udvar a tanórák közötti szünetekben a tanulók alapvető mozgásigényének kielégítését szűkösen szolgálja. Nem csupán a mozgásigény kielégítése, hanem a testnevelés atlétikai mozgásanyagának elsajátítása sem megoldott, illetve kényszer megoldásokkal csak részben megoldható.

A taneszköz ellátottság is kívánni valót hagy maga után. A taneszközök nagy része korszerűtlen, fejlesztésre, bővítésre van szükség ezen a területen. A fenntartó lehetőségeihez mérten támogatja az eszköz beszerzéseket, de minőségi cserére nincs lehetőség, így csak toljuk a galacsint magunk előtt, ami ezzel sajnos csak növekszik. Igyekszünk tervszerűen kezelni a problémát, a források szűkösek, a pályázati lehetőségek bizonytalanok.

Az intézmény lehetőségeihez mérten nyit a körzetben élők felé. Hagyományos programjaink látogatottsága folyamatosan nő.(ovi foci, asszonytorna, Mindenki Karácsonya, sportnap)

Személyi feltételeinket tekintve voltak, és vannak változások. A gyermeklétszám csökkenése nagy odafigyelést igényel a tervezés minden területén. Jelenleg az iskolai, és óvodai feladatok ellátására megfelelő létszámú, és képzettségű pedagógussal rendelkezik az intézmény. A technikai személyzet is megfelelően képes ellátni feladatát.

A pedagógusok törekszenek szakmai felkészültségük folyamatos szinten tartása és fejlesztése érdekében továbbképzésekben vesznek részt.

A hangsúlyozott feladatok minél magasabb szintű teljesítéséhez nagyon sokoldalú, felkészült szakemberekre van szükség. A képességfejlesztés minden területén rendelkezni kell megfelelő szintű ismeretekkel az eredményes munkavégzéshez. Az intézményi minőségfejlesztési rendszer kiépítése folyamatban van. A munkaerő gazdálkodás szempontjait is figyelembe kell venni az esetleges új szakmai végzettség megszerzésének támogatásával, hogy a végzett pedagógiai munka minősége hosszútávon biztosítva legyen.

Nevelési program

1. Az iskolában folyó nevelő – oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai

Pedagógiai programunkban meghatározott **alapelvekben** rendezzük nevelő oktató munkánk fő vonalait, amelyek segítenek a kitűzött **célok** eredményes meghatározásában. A célok eléréséhez meghatározzuk a **feladatainkat**, amelyekhez meg kell találnunk a legmegfelelőbb **eljárásokat** és **eszközöket**.

1. Az iskola nevelőtestülete nevelő- oktató munkájában a következő **alapelveket** kívánja érvényesíteni. Olyan légkört kíván teremteni, amely családi hangulatával biztosítja, hogy tanulóink otthon érezzék magukat az intézményben. Ennek érdekében:

- ✓ tiszteletben tartjuk a tanulók személyiségét,
- ✓ a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük szervezésébe,
- ✓ figyelembe vesszük az oktatás során a tanulók egyéni képességeit,
- ✓ minden gyerek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére a tanulmányi munkában és az élet egyéb területein felmerülő problémák megoldásában
- ✓ diákjaink tisztában vannak a velük szemben támasztott követelményekkel és elvárásokkal
- ✓ az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
  - tanuló és tanuló
  - tanuló és pedagógus
  - szülő és pedagógus
  - pedagógus és pedagógus között.

2. Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a **kulcs kompetenciák megszerzése** legfontosabb pedagógiai **feladat** a gyermekek mindenek feletti érdekeinek figyelembe vételével.

- ✓ alapkészségeik fejlesztése, a tervszerű nevelő oktató munka biztosítja a tanulók számára a **kompetenciák (ismeretek, képességek és attitűd rendszer)** korszerű, mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget. Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint fenntartó Fejlesztési és intézkedési tervében megfogalmazta elvárásait az intézményekben folyó munkával kapcsolatosan. Az általános iskola alapvető feladatának a szilárd alapkészségek kialakítását és fejlesztését tartja, ezt az elvárás az iskola használók részéről is megfogalmazódott.
- ✓ az iskola oktató tevékenységének alapja a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztése, amely a helyes „énkép” kialakulásával segíti a gyerekek további boldogulását, beilleszkedését a társadalomba, segít az értékek helyes felismerésében, és belsővé válásában. *Célunk továbbá az önmegismerés, az önkontroll, a felelősségvállalás fejlesztése.*

- ✓ fontos, hogy tanulóink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit, hogy képessé váljanak élethosszig tartó tanulásra, e készség kialakításának a tanulás minden pillanatában nagy hangsúlyt kell kapnia.
- ✓ *A gondolkodási képességek: kreatív gondolkodás, döntéshozatal, problémamegoldás, előrelátás, hatékony tanulás, érvelési képesség. **Minden műveltségi területen (illetve tantárgyban) gondot kell fordítani a kritika és kreatív olvasás képességének fejlesztésére, beleértve mind a valós, mind a virtuális csatornákon keresztül felfogott jelek befogadását, értelmezését és megválaszolását***
- ✓ *A nem szakrendszerű oktatás esetében is figyelembe vesszük, hogy az alapozó funkció tartalmának és hatékonyságának növelése elsősorban a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgyaknál látszik leginkább indokoltnak.*

Szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen. A helyes értékítélet kialakulása a pályaválasztás szempontjából fontos momentummá válhat. *A pályaaorientáció során kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének képessége. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.* A sikeres felvételi vizsgák érdekében felvételi előkészítő foglalkozásokat szervezünk magyar nyelv és irodalomból és matematikából a 8. osztályos tanulók számára.

- ✓ ***A hatékony önálló tanulási kompetencia leginkább a közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes, játékos feladatokkal, a már megszerzett tudás szüntelen mozgósításával, új helyzetekben való felhasználásával fejleszhető.** Szükséges, hogy ne csak a pedagógus direkt irányítása mellett, hanem kötetlen szervezésű és társas tanulási helyzetekben is kipróbálhassák képességeiket a tanulók. Ismerjék meg és használják a tanulás korszerű eszközeit, iskolán kívüli színtereit és lehetőségeit (pl. könyvtár, múzeum, színház, IKT).*
- ✓ törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre, a másság elfogadására. A tolerancia kialakulásának igen fontos színtere az intézmény, éppen elhelyezkedése, és a tanulók összetétele miatt. Ha egymást elfogadva kisebb konfliktusokat leszámítva megtanulnak technikákat a közösségi együttélés színterein, későbbi életük során is empatikusabban, toleránsabban kezelik majd a különböző helyzeteket.
- ✓ törekszünk az emberek közötti érintkezés, kommunikáció elfogadott normáinak és formáinak kialakítására. A fent említettek eléréséhez, a világban való eligazodáshoz fejlett kommunikációs készségre és viselkedés kultúra elsajátítására van szükség, amely biztosítja a tanulók társadalmi beilleszkedésének sikerét, és egyéni boldogulását. **Az anyanyelvi kommunikáció és az idegen nyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, tények és vélemények kifejezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az oktatásban, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.** Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint a közvetítés, más kultúrák megértése. Célunk a pozitív attitűd kialakítása, a párbeszédre

törekvés, az esztétikai minőség tisztelete, mások megismerésének igénye és a kulturális sokféleség tiszteletben tartása.

- ✓ Az általános társadalmi modernizáció és az életmód alakulása megkívánja a lépéstartást az informatikai forradalommal. Az informatikai ismeretek megkönnyítik a tájékozódást a szűkebb és tágabb környezetünkben. Az önálló tanulás képességének megalapozásához eszközként szolgál a **digitális kompetencia**. A tanulóknak tapasztalatokat kell szerezni arról, hogy hogyan lehet az IKT eszközöket az önálló ismeretszerzés szolgálatába állítani. Célunk, hogy tanulóink a számítógépet hasznos eszköznek tekintsék. Ennek érdekében igyekszünk a különböző tantárgyakban nyíló lehetőségeket kihasználni, bővítjük az iskolai könyvtár állományát és szolgáltatásait.
- ✓ Az iskolának az elektronikus médiában való eligazodásra, az igényelt információ megtalálására, szelektív használatára kell nevelnie. Célunk, hogy a tanulók sikeres tanulási stratégiáikkal kihasználják az információs világháló lehetőségeit és eszközeit az élethosszig tartó tanulás során.

Szeretnénk tanulóinkkal elsajátíttatni az alapvető erkölcsi kategóriák: jó, rossz, helyes, helytelen, szép, értékes, fontos, becsületes, tiszteletreméltó stb. tartalmát. Ezen erkölcsi kategóriák kialakítását segíti, az alkotás erejének kihasználásával emeltszintű vizuális oktatásunk. Ha nem is válnak művészekké, de nyitottságuk a szépre biztosan befolyásolja egész életüket, és kötődésüket a tágabb és szűkebb értelemben vett „házhoz”, a néphez. *Fontos feladat a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése, más népek, népcsoportok értékeinek, hagyományainak a megbecsülése. Cél az, hogy a tanulók magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Az iskola törekedjen arra, hogy közvetlenül is részt vállaljon nemzetközi kapcsolatok ápolásában.*

- ✓ A fejlesztés kiemelt területei: a személyiség és az emberi jogok tiszteletére nevelés, a nemzeti identitás, a történelmi és állampolgári tudat erősítése, a szociális érzékenység, a társadalmi problémák iránti nyitottság. A fejlesztés során továbbra is kihasználjuk a tanórai és tanórán kívüli lehetőségeket, szabadidős tevékenységeket (pl. tanulmányi kirándulások, múzeumlátogatások).
- ✓ Feladataink között szerepel a tanulók környezetkultúráját formáló pedagógiai munka, a környezettudatos magatartást megalapozó környezeti nevelés. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló magatartásnak a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelveknek kell lennie egyéni és közösségi szinten egyaránt. Minden évfolyamon lehetőség van a környezetkímélő magatartás felismertetésére, adott helyzetek kritikus megítélésére. .
- ✓ Személyi és tárgyi környezetével segítenie kell azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, melyek a tanulók egészségi állapotát javítják. A mozgásigény kielégítése, a mozgáskultúra fejlesztése mellett naponta kellő időt szükséges biztosítani a kötetlen játékra, a szabadlevegőn szervezett mozgásra. A mindennapos testnevelés biztosítása jogszabályban is előírt kötelezettségünk. A lelki egészség fontos összetevője a kortárskapcsolatok szerveződése, a

közösségben elfoglalt pozíció. Olyan pedagógiai eljárások alkalmazása kívánatos, amelyek hatására a mellőzést, a kirekesztést, a sértő elzárkózást, az indulati megnyilvánulásokat felváltja a csoportban az elfogadás, a türelem, az őszinte hangnem és a kölcsönös megbecsülés.

Az egészséges életmódra nevelés programunk egészét áthatja, fontosnak tartjuk, mint érték.

A felsoroltak megvalósításához általános emberi és kulturális értékek átadására képes pedagógus közösségre van szükség. A személyes példamutatás, a problémákkal szembeni nyitottság, a szakmai fölény, magas szintű pedagógiai felkészültség erény, amelyben benne van a kultúrateremtés minden lehetősége. A képességek megfelelő, egyéni fejlesztése, növeli a tanuló egyéni céljainak megvalósulási esélyei mellett, a munkaerőpiacon való megfelelést is. **A NAT elvárásainak megfelelően olyan kompetencia alapú tanulási programot dolgozunk ki, amely nem előadó tanítókat, tanárokat igényel, hanem a tanítási-tanulási folyamatot irányító, segítő, támogató, innovatív pedagógusokat.**

3. Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápoltság kapcsolat révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében.

- ✓ rendszeresen kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- ✓ igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai,
- ✓ ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat városban található iskolákkal és közművelődési intézményekkel,
- ✓ nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

4. Az alapelvek szellemében megfogalmazott **céljaink**

- ✓ segítsük a helyes „énkép” kialakítását az önismeret, önbecsülés, tolerancia képesség kibontakoztatását, amely később közösségi szinten is kamatoztathatóvá válik,
- ✓ pedagógiai eszközrendszerünkkel segítjük tanulóinkat képességeiknek megfelelő általános műveltség megszerzéséhez,
- ✓ a differenciált képzéssel minden tanuló ismeretszintjét olyan nívóra juttatjuk, ami képességeinek és továbbtanulási elképzeléseinek maximálisan megfelel,
- ✓ megfelelő alapot biztosítunk az élethosszig tartó tanulás megvalósulásához,
- ✓ egészség és környezeti nevelésünk megtanítja a gyerekek számára fontos higiénés, táplálkozási szabályokat. A sport és szabadidős tevékenységek során a fizikai képességek mellett az egészséges életmód kialakításához is támpontot nyújtunk,
- ✓ a környezetvédelem az emberi életér tisztaságának megőrzését tágabb értelemben is megismerhetik,

- ✓ az intézmény tanulói összetételének köszönhetően nyitottá válnak a másság elfogadására, a toleranciára, az adódó konfliktusok kezelésére.

Pedagógiai munkánk alapvető **feladata**, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

- ✓ Önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására. A gyerekek személyiség
- ✓ Természeti környezet megóvása. Fogékonyság az élő és élettelen természet szépsége iránt.
- ✓ Egészségvédelem. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény, egészségre káros szokások ismerete, elutasítása, balesetek megelőzése. Tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása.
- ✓ Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Fegyelem és önfegyelem. Törekvések az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- ✓ Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Család, szülők és felnőttek megbecsülése, tisztelete.
- ✓ Nemzeti kultúra ápolása: a múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazánkban élő kisebbségek és más népet tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.

Az iskolánkban folyó nevelő oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek.

Az iskolában minden tanulónak esélyt biztosít, hogy szociális hátrányok leküzdésére. Igaz, hogy a képességek igen széles skálán mozognak, de differenciálással, egyéni fejlesztéssel kompenzáljuk hátrányaikat, ápoljuk tehetségüket. Személyiségük fejlesztésére, a pozitív önérték kialakítására óriási szükség van, hisz a siker forrása a magabiztosság, egészséges versenyszellem, együttműködési képesség.

A tanulók hátrányaikat tekintve is különböző szükségleteket mutatnak. A legtöbbjük elsősorban szocializációs hátrányai miatt tud csak nehezen előre jutni. Az iskola- óvoda program segítségével már az óvodai életük szervezésével próbáljuk a lemaradásaikat pótolni, és előnyös „rajthelyzetbe” hozni őket. A tanulási képességeik problémáinak kezelésében sikereket érünk el a fejlesztő pedagógusi munkával. Segítségével a képesség térképük elkészítésével, bevált mérő eszközök segítségével, hamar felszínre kerülnek a fejlesztésre szoruló képességterületek. A súlyosabb tanulási zavarokkal küszködő tanulók speciális megsegítését a szakszolgálat szakemberei végzik, megfelelő gyógypedagógiai eszközök és módszerek alkalmazásával.

Igen nagy gondot fordítunk a valamilyen területen kimagasló, tehetséges tanulók fejlesztésére, felkészítésére, hogy egyéni céljaik megvalósulását megfelelően segítsük. A tehetséggondozás a másik nagyon fontos területe nevelő-oktató munkánknak. Meg kell találnunk a leghasznosabb szervezeti formát (verseny felkészítés, szakkör, tehetséggondozó foglalkozás), amelyeket a lehetőségek lehetővé tesznek.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló **eljárások**, nevelési **módszerek**.

A nevelés minden színterén fontosak a személyes kapcsolat révén kialakult közvetlen módszerek. A már említett szociális helyzetben kulcs szerepe van a pedagógusok és tanítványaik közötti kapcsolatnak. A gyerekek egy részének a tanár diák kapcsolat igen erős érzelmi kapcsolódást jelent. A tanulók életkori sajátosságait figyelembe véve kell a gyerekek szokásrendjét kialakító, beidegző módszereket alkalmazni. Ezekben az esetekben az egységes hatás és körülményrendszer, gyakorlás, ellenőrzés feltétlenül szükséges.

Nem maradhat el a szükséges időben és mennyiségben érkező segítségadás és ösztönzés. A személyes példamutatás, a helyes magatartási modellek bemutatása, közvetítése, a beszélgetések, tények és jelenségek helyes értékelése közvetlenül hat a gyerekek személyiségének formálására.

Mivel a gyerekek kisebb-nagyobb csoportok tagjaiként élik életüket az iskolán kívül (család, rokonság) és iskolában, elkerülhetetlen, hogy az adott közösség tagjai hatással legyenek egymásra. Nagyon fontos, hogy az iskolai közösségek tevékenységeit jól megszervezzék a pedagógusok. Nagyon fontos szerep jut az osztályközösségeknek a hagyományok elfogadtatására, esetleg kialakítása terén. Közös célok, a követendő egyéni és csoportos minták a közösségi életből motiváló hatásúak.

A direkt és indirekt módszerek jó ötvözete adja a nevelési célok, feladatok megvalósulásának lehetőségét. A pedagógusok felkészültsége, egyénisége megfelelő bázist nyújt az eredményhez vezető eljárások, módszerek megtalálásához, alkalmazásához.

Az iskola nevelőtestülete olyan légkört kíván teremteni, amely családi hangulatával biztosítja tanulóink számára személyiségük kibontakozását, fejlesztését. Az iskolán belül kialakult kapcsolatrendszerben továbbra is érezzék a biztonságot, lehetőséget, hogy bekapcsolódhatnak iskolai életük megszervezésébe. Érezzék, hogy problémáik megoldásához bátran fordulhatnak nevelőikhez. Nagy hangsúlyt kap a személyiség tiszteletben tartása az iskolai élet kapcsolatrendszerének minden területén.

A képességek szintjének megfelelően egyéni fejlesztés biztosításával olyan aktualizálható ismeret mennyiség és minőség elsajátítása, amely a tanulót képessé teszi egyéni céljainak megvalósítására. A munkaerőpiac igényeinek megfelelő szakirányú képzésben való részvételre.

2. Személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai

feladatok

Intézményünk nevelő –oktató munkájának alapfeladata a tanulók személyiségének fejlesztése a tevékenységrendszer különféle elemeinek segítségével. Pedagógiai programunk a helyi sajátosságokra, hagyományokra, illetve a szükségletekre épül. Szociális környezet adottságai miatt a gyerekek emocionális igényei magasabbak. Szükségük van a szeretetteljes, elfogadó környezetre. Az érzelmi kötődés segíti a nevelés különböző területein az eredményes fejlesztést.

Pedagógiai **feladatainkat** az alábbiakban határozzuk meg:

- ✓ A törvényes dokumentumokban leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátítása
- ✓ Az ezekre épülő differenciálás.

Feladataink azt a **célt** szolgálják, hogy tanulóink:

- ✓ különböző szintű adottságaikkal,
- ✓ eltérő ütemű fejlődésükkel,
- ✓ az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal,
- ✓ egyéb tevékenységükkel (érdeklődési körüknek megfelelően)
- ✓ szervezett ismeretközvetítéssel,
- ✓ spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztassák ki személyiségüket.

Fontos feladat tanulóink számára önmaguk, szűkebb és tágabb környezetük megismerése. *A helyes „én” értékelése, tudományos tapasztalatok szerint, befolyásolja a sikerességet az élet valamennyi területén.*

*A közoktatási törvény előírása alapján az **alapfokú nevelés-oktatás fejlesztési szakaszai** az alábbiak:*

- ✓ *bevezető szakasz (1-2. évfolyam),*
- ✓ *kezdő szakasz (3-4. évfolyam),*
- ✓ *alapozó szakasz (5-6. évfolyam),*
- ✓ *fejlesztő szakasz (7-8. évfolyam).*

*A **bevezető szakasz** átvezet az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás szervezett kereteibe, tevékenységrendszerébe és szokásrendjébe. Továbbfejleszti a gyermekek természetes tanulási motiváltságát, nyitottságát,*

széles teret enged a játék- és mozgásigényük kielégítéséhez. Előkészíti, megalapozza a kulcskompetenciák kifejlődésének folyamatát. A tanítók feltérképezik a tanulók egyéni fejlesztési szükségleteit, a gyerekek közti különbségeket természetesnek fogadják el. Kellő időt engednek a tanulási feladatok pszichikus feltételeinek beéréséhez, és személyre szóló fejlesztéssel és értékeléssel esélyt teremtenek a sikeres iskolai pályafutásukhoz.

A **kezdő szakaszban** egyre inkább előtérbe kerül a fejlesztési követelményeknek való megfelelés igénye. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamata a tanulók együttműködésére épül. Élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal fejleszti a kulcskompetenciák összetevőit: az alapvető rutinokat, képességeket és alapkészségeket, formálja az attitűdöket, közvetíti az ismereteket, alakítja a tanulási és magatartási szokásokat. A tanítók egészséges egyensúlyt teremtenek a nevelési és oktatási feladatok rendszerében.

A NAT 2007. évi módosítása előírja az alábbiakat:

Az általános iskola első négy évfolyamán biztosítani kell, hogy a tanítás-tanulás szervezése játékos formában, a tanulói közreműködésre építve, az érdeklődés felkeltésére, a problémák felvetésére, a megoldáskeresésre, és a tanulói képességek fejlesztését szolgáló ismeretek elsajátítására irányuljon. Az általános iskola első négy évfolyamán a tanulói terhelésnek a tanulói képességekhez igazodva kell növekednie.

Az **alapozó és fejlesztő szakasz** folytatja a kulcskompetenciák, az alapkészségek és képességek fejlesztését. A fejlesztési feladatok megtervezésekor figyelembe kell venni, hogy a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5-6. évfolyamon ezért integratív - képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, a 7-8. évfolyamon viszont előtérbe kerül az elvont fogalmi gondolkodás.

Az alapozó szakaszban az iskolai tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák fejlesztése jellemző, míg a fejlesztő szakaszban az egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben a már megalapozott kompetenciák fejlesztése, bővítése, hatékonyságának növelése válik hangsúlyossá.

Az 5-8. évfolyamon is különböző érdeklődésű, eltérő fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú gyerekeket kell együtt nevelni. A pedagógiai tevékenység során törekedni kell az osztályon belüli és osztályok közötti különbségek kezelésére, a tanulók/osztályok önmagukhoz mért fejlődésének elősegítésére és elismerésére.

A NAT alapvető értéként kezeli az iskolai tanítási-tanulási folyamatok **hatékonyságát** és az elsajátított tudás és kompetenciák **használhatóságát**, hasznosságát.

Ennek érdekében

- ✓ alapvető céljának tekinti a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztését, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítést,

- ✓ *a hatékonyság egyik feltételeként pedig a személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulószervezési eljárások, módszerek alkalmazására ösztönöz.*

Iskolánk pedagógiai programja az előbb említett elvek mentén, szellemben készült, hogy a nevelés, tanítási –tanulási folyamat megfelelő teret adjon e célok megvalósulásához:

- ✓ a színes, sokoldalú iskolai élet, tanulás, munka, játék,
- ✓ önismeret fejlesztés, együttműködési készség, akaraterő fejlesztés,
- ✓ életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékeikkel való azonosulásuk fokozatos kialakítása szükséges.

Az előző fejezetben meghatározott pedagógiai koncepciónk magában foglalja a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos célokat, feladatokat, amelyeket itt az egyes nevelési területekre vetítve jelölünk meg.

2.1. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

Értelmi nevelés

Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igénye és az élethosszig tartó tanulás feltételeinek kialakítása. A tanulás tanítása. *Az anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció, a matematikai és természettudományos kompetencia fejlesztése, a motiváló tanulási környezet biztosítása, a hatékony, önálló tanuláshoz szükséges ismeretek, képességek és attitűdök fejlesztése.*

Érzelmi nevelés

A tanulók magas emocionális igényének kielégítésével a biztonságos, kiegyensúlyozott érzelmi környezet biztosítása, a gyermekek mindenek feletti érdekeinek érvényesülését szolgálja. Ezen érzelmek kialakítása segíti a helyes cselekvésre, aktivitásra, toleranciára való igény kifejlődését, *a szociális kompetencia kialakulását.*

Erkölcsei nevelés

Az alapvető erkölcsi értékek megismerése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatására vonatkozó igény ébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség és a fegyelmezettesség kialakítása. Értékvó magatartás: közösség szellemi, kulturális és természeti értékeinek védelme, *a szociális és állampolgári kompetenciák kialakítása.*

Munkára nevelés

Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása, *értékteremtő és létfenntartó szerepének tudatosítása.* Az önellátásra és a környezet rendben

tartására irányuló tevékenységek gyakorlása, *a tudatos fogyasztói szemlélet megalapozása.*

Esztétikai nevelés

Az esztétikai élmény befogadás és az alkotás iránti igény kielégítése, *az esztétikai – művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetenciáinak fejlesztése.* A személyes és környezeti esztétikum megteremtésére törekvés, ez irányú igényesség kialakítása, orientálás. A környezetre irányuló esztétikai tevékenység, az iskola belső és külső környezetének szépítése, rendezése. E nevelési terület különös hangsúllyal bír az intézmény életében. A fejlett manuális készség segíti az emelt szintű vizuális képzést, amely már több évtizedes hagyományokkal rendelkezik az intézményben. E terület az, amely igen fontos jelentőséggel bír a különböző nevelési területek között.

Testi nevelés

A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Az egészséges életmód és *a testi, lelki* egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása. A káros szenvedélyek kialakulásának elkerülésére, helyes magatartási technikák elsajátítása. A veszélyek megfelelő szintű megismerése segítségével.

Nemzeti nevelés

A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismerése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismerése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése, *tevékenységekben megnyilvánuló gyakorlathoz a feltételek megteremtése.*

Állampolgári nevelés

Az alapvető állampolgári jogok és kötelezettségek megismerése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

Közösségi nevelés

Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása. *A sokféle közös tanulási és szabadidős iskolai tevékenységekben való részvétel biztosítása, a szociális és állampolgári kompetenciák fejlesztése.*

2.2 Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók személyiségfejlesztésének fontos és nélkülözhetetlen színtere a közösség. A tanulók közösségben, illetve a közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának egyik alapvető feladata. A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

Fő területei:

- ✓ tanórák (szaktárgyi, osztályfőnöki óra)
- ✓ tanórán kívüli foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulások, sport, erdei iskola, stb.)
- ✓ diákönkormányzati munka
- ✓ szabadidős tevékenységek

A fenti területek foglalkoztatási formái, feladatai különböznek egymástól, céljaik azonban abban megegyeznek, hogy tevékenyen hozzájárulnak:

- ✓ az egyén közösségi magatartásának kialakításához,
- ✓ véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- ✓ a közösségi szokások és normák elfogadásához,
- ✓ másság elfogadásához,
- ✓ az együttérző magatartás kialakulásához,
- ✓ a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez,
- ✓ *szociális és állampolgári kompetenciák fejlesztése*

A közösségfejlesztés során nem csak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, hiszen megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolatával az intézmény minden dolgozója példaként áll a tanulók előtt.

A tanulói közösség fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- ✓ **A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása**
A közösségfejlesztés fenti területeihez kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű fejlesztése.
- ✓ ***A kompetencia alapú oktatásra vonatkozó alapelvek érvényesülése a közösségfejlesztés során: valóságos tanulási környezet, fokozatosság, folyamatosság, gyakorlatközpontúság, integráció.***
- ✓ **A tanulók életkori fejlettségének figyelembe vétele a tanulóközösségek fejlesztésében**

A közösségek irányításánál a pedagógusoknak alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú alakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

✓ **Az önkormányzás képességének kialakítása**

A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célokat kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, és az elvégzett munkát tudják értékelni.

✓ **A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése**

A pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tervezése és folyamatos szervezése. A tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók és a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjtenek.

✓ **A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása**

A tanulók közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának, ápolása.

- ✓ *A sokféle tanulási és szabadidős tevékenységben való részvétel a **szociális és állampolgári kompetenciák** gyakorlásának kiváló terepe.*
- ✓ *A tanulók többféle szerephelyzetben próbálhatják ki magukat, tapasztalatokat szerezhetnek a gyermeki jogok gyakorlásáról, a szabad véleménynyilvánításról, az együttélés, az alkalmazkodás, a társas érintkezés formáiról és működéséről, a másság elfogadásáról.*
- ✓ *Olyan részképességek fejlesztésére nyílik lehetőség, mint a konfliktuskezelés, az együttműködés, a felelősségvállalás, a közéleti szerep gyakorlása.*
- ✓ *Elsajátíthatják azokat az alapvető ismereteket, magatartási normákat, szabályokat és szokásokat, amelyek megalapozhatják társadalmi, természeti és technikai környezetükkel kapcsolatos pozitív attitűdjeiket, elősegítve ezzel szocializációjuk sikerességét.*

3. A szociális háttérből adódó hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Mint az a helyzetelemzésből kiderül fokozatosan csökken a tanuló létszám. Az intézményben egyre kevesebb az, az évfolyam, ahol még megmaradt a két párhuzamos osztály. Ez a szerkezet nehezíti feladatainkat, szűkíti lehetőségeinket a csoportbontás és más szervezeti formák (szakkörök, felkészítők, korrepetálások, tehetséggondozás) alkalmazása területén. Az órabank törvényi keretei nagyon távol kerülnek az igények kielégítési lehetőségeitől.

Tanulóink szociokulturális helyzetének vizsgálatának kapcsán igyekeztünk megkeresni esélyegyenlőségüket biztosító, hátrányaikat enyhítő tevékenységi formákat a gyermekek mindenek felett álló érdekeinek érvényesülése céljából.

Minden gyermek egyedi, megismételhetetlen, különleges, minden gyermeknek egyéni szükségletei, igényei vannak. Rendkívül változatosak az egy osztályba járó tanulók adottságai, képességei, magatartásuk stb. A tanulók közötti különbségek és különbözőségeik óriásiak lehetnek.

Vannak olyan gyerekek, akik átlagtól eltérő fejlődésük miatt, speciális nevelési – oktatási szükségleteket mutatnak, egyéni, különleges bánásmódot igényelnek iskolai életük során.

*Iskolánk pedagógusai a pedagógiai folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a **kompetenciák fejlesztését**, tanulók motiválását, az aktivitás biztosítását, a differenciálást.*

✓ A **motiválás** célja, hogy tanítványainkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek tanulásra ösztönzik őket, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.

✓ A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó **aktivitását** biztosítják.

✓ Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a **differenciálás**, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők a tanítási órákon előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

✓ A kompetencia alapú oktatás segítő módszere a **kooperatív tanulás**. A hagyományos, túlnyomórészt frontális tanulási formák mellett/helyett meg kell jelennie az egyéni és csoportos cselekvő tanulásnak, a kooperatív tanulási formának.

✓ A kooperatív tanulási forma a tanulók kiscsoportban végzett tevékenységén alapul. Az ismeretek és az intellektuális képességek fejlesztésén túl kiemelt szerepet játszik a szociális kompetencia, azaz a tanulók szociális képességeinek és együttműködésének segítése. A tanulók a csoportmunka keretében közösen dolgoznak, ez együttes felelősséget jelent a csoport eredményéért, nemcsak a saját, hanem a csoporttársak munkájáért is. Az ismeretelsajátítás mindig alkotó módon történik.

- ✓ *A kooperatív tanulási formák legfőbb előnyei, hogy a tárgyi ismeretek mellett a szociális kompetenciák fejlesztését is tartalmazza (pl. empátia, segítségnyújtás, elfogadás, tolerancia). A tanítás helyett a tanulásra kerül a hangsúly. A tudás forrása nemcsak a tanító és a tankönyv, hanem a komplex nevelési helyzet is.*
- ✓ *A kooperatív tanulási órán – a frontális osztálymunkával szemben – a pedagógus nem főszereplője, hanem szervezője, irányítója az órának. A kooperatív tanulási módszerek alkalmazása nagyon sok felkészülést és odafigyelést kíván.*

3.1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A tanulási nehézségeknek, kudarcoknak több oka lehet:

- ✓ fejletlen kognitív képességek (figyelem tartóssága, terjedelme, szem –kéz koordináció, keresztezett oldaliság, stb.)
- ✓ érzelmi, mentális problémák
- ✓ szociális, kulturális és nyelvi hátrányok,
- ✓ lassú haladási tempó, gyenge finom motorikus képességek, verbális, vizuális észlelési problémák, stb.
- ✓ diagnosztizált tanulási nehézségek: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, súlyos beszédhibák, stb.

Mivel nevelő – oktató munkánk egyik kiemelt feladata a szilárd alapképességek kialakítása, nagy gondot fordítunk valamennyi tanulónk ez irányú fejlesztésére.

Tevékenységeink, eljárásaink lehetnek:

- ✓ **prevenációs célúak (kudarc megelőző funkció)**

A pedagógiai folyamatba iktatott elemző tevékenységek, amelyek a pedagógiai munka folyamatos felülvizsgálatát célozzák, különös tekintettel az elvárások, a motivációs rendszer felülvizsgálatára.

- ✓ **A megsegítés tevékenységei (kudarc megoldó funkció)**

- ✓ **pontos diagnózis meghatározása**

A tanítók, a fejlesztőpedagógus javaslatára a Nevelési Tanácsadó, a Logopédia, illetve a Szakértői Bizottság végzi.

Egyeztetés alapján alakul ki a döntés, kiket látnak el a szakszolgálat gyógypedagógusai, kik azok, akik kis csoportokban vagy egyénileg fejleszthetők az iskolában.

- ✓ **A megsegítés formái**

- tanórai differenciált foglalkoztatás – egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás szervezése
- differenciált foglalkoztatás a napközi otthonban, tanulószobán
- felzárkóztató foglalkozások (korrepetálások) szervezése

- fejlesztő foglalkozásokon való részvétel

A fejlesztőpedagógus egyéni fejlesztési programot készít a rászoruló gyerekek számára.

Speciális helyzetünkből adódóan már 1993-ban felismertük a fejlesztőpedagógusi tevékenység szükségességét. A prevenció részeként az intézménybe belépő gyerekek képesség szerkezetének vizsgálata segíti az egyéni képesség térkép kialakítását, amely a komplex fejlesztés alapjául szolgál. Az évek óta használt, jól bevált iskolánk fejlesztőpedagógusa által összeállított mérők az alapkészségek szintjét, és szerkezetét mutatják be. A mért adatok segítenek a csoport, illetve országos standard adatok összehasonlítására. A tanítók aktívan részt vesznek a felmérés elkészítésében, így gyorsabban jutnak fontos információkhoz. A fejlesztőpedagógus rendszeresen konzultál a szakszolgálatokkal, munkájáról folyamatosan feljegyzéseket készít és foglalkozási naplót vezet.

- ✓ **Az állapot felülvizsgálatának rendszere**, amely alapja a további eljárások meghatározásának (félévenként)

A tanulási kudarcok jelentkezhetnek időszakosan is, amikor a tanulók aktuálisan alulteljesítenek. Nagy figyelmet kell fordítani ezeknek az eseteknek a hátterére is.

Tevékenységeink, eljárásaink:

az okok feltárása

- megfigyelések (osztályfőnök, tanítók, tanárok, fejlesztőpedagógus, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős)
- családi körülmények megvizsgálása (családlátogatás, szülőkkel történő beszélgetések)
- kiegészítő vizsgálatok kérése (szakszolgálatok)
- a pedagógiai munka felülvizsgálata (követelmények, a tanulóval szemben támasztott elvárások)

az okok megszüntetésére hozott intézkedések

- külső körülmény esetén a hátráltató tényező felszámolásának megkísérlése, ill. annak enyhítésére szolgáló intézkedések (osztályfőnök, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, illetve külső segítség igénybevétele)
- intézményen belüli ok esetén a szükséges pedagógiai eljárások meghatározása (pl. csoportváltás, a motiváció egyénhez igazított változtatásai)

3.2. A beilleszkedési, magatartási problémákkal összefüggő pedagógiai tevékenység

A mentális problémák a gyereknél beilleszkedési, magatartási zavarokban nyilvánulhatnak meg. Az ő „másságuk” komoly problémát jelenthet szűkebb és tágabb környezetüknek. Konfliktusaik alapja, hogy képtelenek a többség szabályait elfogadva élni az iskolai környezetben. E magatartási zavarok is hatással lehetnek a tanulók tanulmányi munkájára, lemaradnak, hullámszerű teljesítményük.

A pedagógusoknak a szervezési mód, a módszerek, a motiválás, a feladat, a taneszköz kiválasztásánál, a tanulás szervezése és az értékelés során tudatosan gondolni kell ezekre a tanulókra is.

Prevenációs tevékenységeink

- ✓ az intézmény pedagógiai rendszerébe beépített megelőző eljárások
- ✓ az intézményi „szociális háló” megerősítése
- ✓ a közösségek megtartó erejének biztosítását szolgáló tevékenységek
- ✓ a humán pszichológiai, pedagógiai értékek jelenlétének biztosítása (tolerancia, elfogadás, empátia, hitelesség)
- ✓ az előzőek pedagógusok attitűdjeinek segítése (továbbképzés, mentálhigiénés programok)

Megsegítő eljárások, tevékenységek

- ✓ az okok feltárása
- ✓ a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése (családlátogatás, beszélgetések)
- ✓ a nevelők és a tanulók bizalomra épülő személyes kapcsolata
- ✓ a magatartási problémákhoz igazodó tanórai tanulás megszervezése
- ✓ szoros kapcsolat az óvodákkal, társintézményekkel, szakszolgálatokkal, gyermekjóléti szolgálattal
- ✓ egyéni bánásmód kidolgozása (egyéni megsegítés terve)
- ✓ egyéni, kiscsoportos foglalkozások szakemberek segítségével
- ✓ a külső segítség koordinálása

Az átmeneti élethelyzetekből (pl. válás, halál, tartós betegség) adódó probléma esetén is az előző eljárások alkalmazhatók a gyors és hatékony segítségadás érdekében.

3.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A tehetség és a képesség általában nem csak öröklött adottság, hanem egy hosszú szociális fejlődés eredménye, amelyet az elért teljesítmény tovább serkent, és teljesítményben realizálódik. A tehetségnevelés a személyiségnevelés szerves része.

A tehetség több meghatározása ismert, közös bennük, hogy velünk született, adottságokra épülő, gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képesség, amely az emberi tevékenység egy vagy több területén az átlagosat mesze túlhaladó teljesítményt hoz létre.

A tehetségeseket átlag feletti képesség, feladatelkötelezettség és kreativitás jellemzi. A környezet (család, az iskola, a társak) felelős azért, hogy kialakuljon a tehetség.

Iskolánkban a tehetség, képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- ✓ az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése (differenciálás)
- ✓ *a kompetencia alapú oktatás fejlesztése (valóságos tanulási környezet, tevékenységközpontúság, digitális tananyagok, taneszközök használata)*
- ✓ *kooperatív tanulás*
  - választható tantárgyak tanulása (lásd. helyi tanterv)
  - emelt szintű oktatás (rajz, vizuális nevelés)
  - tehetséggondozó foglalkozások szervezése
  - szakkörök, érdeklődési körök választhatósága
  - iskolai sportkör, illetve külső sportegyesületek munkájában való részvétel
  - versenyeken, pályázatokon, bemutatókon való részvétel (szaktárgyi, sport, kulturális stb.)
  - szabadidős foglalkozások szervezése (pl. színház -, múzeumlátogatás)
  - az iskolai könyvtár, az iskola más létesítményeinek és eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
  - a képességeknek megfelelő továbbtanulás segítése

3.4. A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

- ✓ Minden tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő nevelésben, oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának a következő elvek szerint kell biztosítani a nevelő-oktató munka feltételeit:
- ✓ Kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1-6. évfolyamon, folyamatos egyénhez igazodó fejlesztés, a kulcskompetenciák bővítése az iskolázás további szakaszain.
- ✓ A tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémáik megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás valamennyi területén.
- ✓ A tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása.
- ✓ A tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása iskolán kívül.
- ✓ Adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása.
- ✓ Egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

3.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiket a különböző szociális tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben.

Feladatunk segíteni minden hátrányos helyzetű – de különösen a szociális hátrányban lévő – tanulók képességeinek kibontakoztatásában.

E tevékenységnek is tervszerűnek kell lennie. Ennek érdekében:

- minden tanév elején helyzetfelmérést készítünk,
- meghatározzuk a tevékenység célját,
- számba vesszük a lehetőségeket a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformákat illetően,
- ütemezzük, megvalósítjuk, ellenőrizzük és értékeljük e tevékenységet.

Feladatunk:

Segíteni azon tanulók

- beilleszkedését az iskolai környezetbe,
- ismeretsajátítását,
- egyéni ütemű fejlődését,

akik – **szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek**

- családi mikrokörnyezetéből adódóan hátrányos helyzetűek

- családi házon kívüli környezet miatt hátrányos helyzetűek
- iskolai körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek

átmenetileg hátrányos helyzetűek

- áttelepült, beköltözött (új) tanulók
- tartós betegség miatt hátrányos helyzetűek

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- ✓ *kompetencia alapú oktatás, differenciált tanulásszervezés*
- ✓ *tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formák alkalmazása*
- ✓ felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok szervezése
- ✓ a továbbtanulás irányítása, segítése,
- ✓ rendszeres egészségügyi felügyelet és ellátás (iskolaorvos, fogorvos, védőnő)
- ✓ egészségnevelési programok, felvilágosító tevékenység
- ✓ motiválás arra, hogy a gyerekétkeztetésben, tanulószobai vagy napközis ellátásban részesüljön
- ✓ táborok, kirándulások, erdei iskola szervezése
- ✓ felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről (szülői értekezletek, fogadóórák, családlátogatások, értesítések)
- ✓ tankönyvvásárlás támogatása
- ✓ étkezési térítési díjak csökkentése (helyi szabályozásnak megfelelően)
- ✓ pályázati lehetőségek kihasználása
- ✓ a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolata
- ✓ a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése
- ✓ gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége
- ✓ kapcsolattartás a társintézményekkel (polgármesteri hivatal, gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítő központ, rendőrség, kisebbségi önkormányzatok)

3.6. A gyermek- és ifjúságvédelem kiemelt feladat

Az átlagosnál nagyobb gondot kell, szociokulturális adottságainkat ismerve a gyermek és ifjúságvédelmi feladatokra fordítanunk. Az intézmény valamennyi felnőtt dolgozója a saját munkaterületén közreműködik ebben a tevékenységben, a veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában és megszüntetésében.

A gyermek- és ifjúságvédelmi munka minden pedagógus kötelessége, e tevékenységért alapvetően az igazgató felel.

Olyan pedagógiai tevékenységet és légkört alakítunk ki, amely kizárja annak lehetőségét, hogy bármelyik tanulónk színe, neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, vagy bármely más ok miatt hátrányos, kizáró helyzetbe kerüljön. Minden eszközzel harcolni kell a hátrányos megkülönböztetés ellen.

Nevelő – oktató munkánk mindenki számára biztosítja a fejlődéséhez szükséges feltételeket, lehetőségeket annak érdekében, hogy tanulónk kibontakoztathassák képességeiket, tehetségüket, leküzdhessék indulási hátrányaikat.

Tevékenységünk elemei

✓ Folytatjuk hagyományainkat a szülőkkel kialakított kapcsolattartás rendszerében: családlátogatások, szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt tanítási napok, SZM rendezvények,

✓ Diákönkormányzatunkat a törvénynek megfelelően bevonjuk az iskolai munka tervezésébe, döntéshozatalba, egyes döntések végrehajtásának ellenőrzésébe,

✓ A Ktv-ben és az 1997. évi XXX. Tv.(gyermekvédelem)-nek megfelelően biztosítjuk a tanulói jogok érvényesülését.

✓ Intézményünk a kapott pénzbeli ellátásoknál (tankönyvtámogatás, étkezési hozzájárulás) a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, az osztályfőnökök javaslatának alapján dönt a rászoruló tanulók támogatásának mértékéről. Az indokok a családlátogatás, a tanulóval történő beszélgetés, a megfigyelés tapasztalatainak alapuljanak.

✓ Törekszünk a gyermekek veszélyeztetettségének, hátrányos helyzetének mielőbbi feltárására, az egy osztályban tanító nevelők ismereteire alapozva az okok megismerésére. Figyelemmel kísérjük tanulmányi munkájukat, magatartásukat, hiányzásukat, megnyilvánulásait. Ha eszközeink nem elégségesek a veszélyeztettség megelőzéséhez, megszüntetéséhez, jelezzük a gyermekjóléti szolgálatnak, illetve hatósági eljárást kezdeményezünk.

✓ Eszközeink intézményünk működésébe illeszkednek, ezekről az iskola szervezeti működési szabályzata rendelkezik.

✓ Iskolánkban gyermek- és ifjúságvédelmi felelős dolgozik, kinek alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját.

Ezen belül feladatai közé tartozik:

✓ a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldásával fordulhatnak,

✓ családlátogatáson vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében,

✓ a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,

✓ a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi

✓ tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetése érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- gyermekjóléti szolgálattal,
- nevelési tanácsadóval,
- szakértői bizottsággal,
- családsegítő szolgálattal,
- polgármesteri hivatallal,
- gyermekorvossal,
- rendőrkapitánysággal,
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

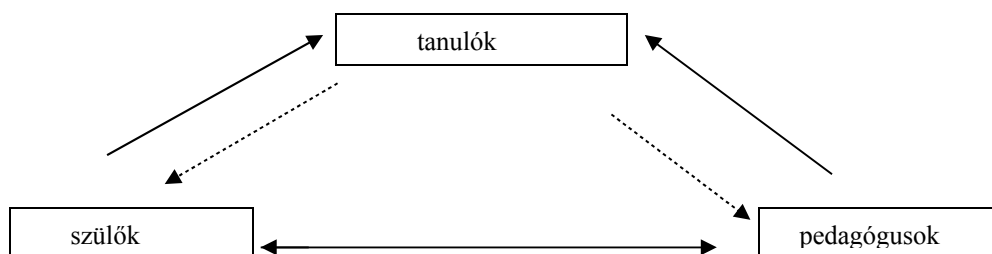
Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermek- és ifjúságvédelem céljainak megvalósítását:

- differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- indulási hátrányok csökkentése,
- felzárkóztató foglalkozások,
- tehetséggondozó foglalkozások,
- pályaválasztás segítése,
- személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőknek)
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- családi életre történő nevelés,
- napközis és tanulószobai foglalkozások,
- iskolai étkezési lehetőség,
- egészségügyi szűrővizsgálatok,
- tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok)
  - a tanulók szociális helyzetének javítása (természetbeni támogatás)
  - a szülőkkel való együttműködés,
  - tájékoztatás a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

4. A szülők, tanulók és pedagógusok együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

Az iskola, mint nevelő- oktató intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket.

A iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség aktív együttműködése. Célunk a tanulók személyiségének harmonikus fejlesztése, amely a nevelés két alapvető közösségének koordinált, aktív együttműködésén alapul. Az ábra hűen tükrözi a nevelés folyamatát és hatásrendszerét, és a rendszert alkotók szoros kapcsolatrendszerét.

Ezen együttműködés:

alapja: a gyermekek mindenekfelett álló érdekeinek érvényesülését szolgáló közös nevelési felelősség

megvalósulási formái: kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység,

feltétele: az őszinteség, a kölcsönös bizalom és tájékoztatás

eredménye: a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán a kedvezően fejlődő gyermeki személyiség

Az **együttműködési formák** a fenti feladatokra épülnek, és a belső szabályzatokkal összhangban vannak.

A tanulók érdekeit, fejlődését szolgáló, azonos elveken alapuló közös nevelés érdekében fontos a **szülők és a pedagógusok** együttműködése.

A **szülők** részéről – a nevelőmunka segítéséhez – az alábbi közreműködési formákat kérjük:

- ✓ aktív részvétel az iskolai rendezvényeken,
- ✓ őszinte véleménynyilvánítás,

- ✓ együttműködő magatartás,
- ✓ a nevelési problémák őszinte megbeszélése, közös megoldása,
- ✓ érdeklődő – segítő hozzáállás.

A **pedagógusok** a következő együttműködési formákat ajánlják:

✓ **nyílt tanítási nap**

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő – oktató munkába, ismerje meg a tanítási órák menetét, tájékozódjon gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

✓ **családlátogatás**

Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztése érdekében. Lehetőséget ad a problémák személyes megbeszélésére. A nevelőtestület döntése alapján az 1. és 5. osztályos osztályfőnökök a jobb megismerés céljából az őket fogadni akaró szülőknél, látogatást tenni kötelesek. (előre a szülőkkel egyeztetett időben, szabadon kinyilatkoztatott szándék alapján).

✓ **szülői értekezlet**

Feladat a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása a szülők tájékoztatása:

- az országos és a helyi közoktatás politika alakulásáról és változásairól,
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- a pedagógiai programról, a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola értékelési rendszeréről,
- az osztály tanulmányi munkájáról, magatartásáról, neveltségi szintjéről,
- az osztály közösségi életéről,
- tervekről, aktuális feladatokról és problémákról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetése felé

✓ **fogadóóra**

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, a gyermek egyéni fejlődésének segítése konkrét tanácsokkal (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás, stb.)

✓ **írásbeli tájékoztató**

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók magatartásával, szorgalmával és tanulmányi munkájával kapcsolatosan, illetve az iskolai vagy osztályszintű eseményekről, programokról.

A szülői értekezletek, fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat, kéréseiket szóban vagy írásban, egyénileg illetve választott képviselőik, tisztségviselőik (szülői közösség) útján közölhetik az iskola vezetőivel, nevelőtestületével.

A tanulók és a pedagógus együttműködésének formái a tanórán kívüli foglalkozások, amelybe beletartozik a diákönkormányzati tevékenység is.

A tanulókat az iskola életéről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, helyettese, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják a szervezeti és működési szabályzatban leírtak szerint. Kapcsolattartásuk rendjét, tevékenységüket és együttműködésüket belső szabályzatok rögzítik. (pl. SZMSZ, házirend)

A tanulók, szülők és pedagógusok együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- osztály – család közös hétvégéje (esetleg túrázással egybekötve),
- közös túrák, kirándulások,
- szülői munkahelyeken üzemlátogatás, illetve szülők beszámolóival választott pályájukról,
- játékos vetélkedők a szülők bevonásával,
- közös rendezvények lebonyolítása a szülők és a pedagógusok részvételével,
- akciók szervezése az iskola és környezete szépítésének érdekében,
- alapítvány működése a nevelő – oktató munka segítésére.

5. Az iskola környezeti nevelési programja

5.1. Helyzetelemzés, helyzetkép

Az intézmény 1914 –ben iskolai feladatokra tervezett épületét a népiskolai hálózat kiépítését szolgáló állami iskolapolitikai törekvések kapcsán építették, amelynek megvalósulásában igen jelentős szerepe volt Zsilinszky Mihály államtitkár úrnak, aki támogatta az igényesebb, színvonalasabb oktatási intézmények létrehozását.

Az intézmény feladata nem sokat változott, hisz eredetileg is a környező terület tankötelezettjeinek ellátása céljából épült. Békéscsaba város oktatási rendszerében jelenleg is elsődleges a körzeti feladat ellátás biztosítása az intézmény szolgáltatásait elfogadó szülők és gyerekek számára.

Az iskola elhelyezkedése befolyásolja a környezeti nevelési munkánk tartalmát és lehetőségeit. Az épület adott, de mindig van teendő azért, hogy kellemesebb, otthonosabb legyen a mindennapi élet az iskolában.

Az iskolában a környezeti nevelés irányítói a természettudományi munkaközösség tagjai. Ők intenzíven foglalkoznak a környezeti nevelési kérdésekkel, de a testület többsége részt vállal az akciókban, és a kapcsolódó tevékenységi területe feladataiban. A környezeti nevelés az a területe az iskolai életnek, ahol csak nagyon fokozatosan és lépésenként haladunk előre. A további munkánkban szükség van az iskolavezetés és a kollegák együttműködésére.

A környezeti nevelés szinterei iskolánkban

Hagyományos tanórai szerkezetben a tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Kiemelt helyet kapnak a mindennapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink megfelelő elméleti alapokat szerezzenek, mert csak így lehet átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

Minden tanévben az intézmény erdei iskolai programot hirdet az intézmény tanulói számára. E programban való részvétel önkéntes. Célja, hogy a megtanult elmélet valóságos alkalmazhatóságát is megpróbálják a gyerekek. A feldolgozandó témák nem részei a tananyagnak csak kapcsolódnak ahhoz.

A gyerekek indulnak a környezetvédelemmel, természetvédelemmel foglalkozó versenyeken, hogy elmélyítsék elméleti tudásukat (Kaán Károly, Herman Ottó Verseny, Teleki Pál Földtani Verseny)

Különböző akciókban veszünk részt:

- ✓ az iskolában rendszeresen, különböző gyűjtési akciókat szervezünk (papír és hulladékgyűjtés ősszel és tavasszal, elemgyűjtés egész tanévben folyamatosan)
- ✓ Természettudományos hetet szervezünk, megemlékezünk a Föld napjáról, Víz Világnapjáról, részt veszünk a városi szervezésű természetvédelmi

programokon. Rendszeres látogatói vagyunk a múzeum természettudományos kiállításainak. Részt veszünk a környezetvédelmi témájú rajzpályázatokon, a Mezőgazdasági Múzeum által kiírt rajzpályázatokon.

- ✓ Kirándulást szervezünk a Körös – Maros Nemzeti Park különböző pontjaira

5.2. Erőforrások

Környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint a külső intézményekkel, szervezetekkel jó munka kapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők között kialakult együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

Iskolán belüli együttműködés

Tanárok. Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés illetve oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk, tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését.

Diákok. Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulókból álló diákcsoporthoz.

Tanárok és diákok. A diákok környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. Iskolánkban nagy szerepe van környezettudatos szemlélet kialakításában az erdei iskolának, a témanapoknak, heteknek, hulladékgyűjtési akcióknak, valamint a nyári táboroknak. A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében.

Tanárok és szülők. Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezeti magatartást, amit az iskola közvetíteni kíván. Iskolánkban ez egyrészt azon keresztül valósul meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók, másrészt az egyes környezeti nevelési programjaink anyagi fedezetét – a lehetőségeiket figyelembe véve – a családok maguk biztosítják.

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak. Az iskola adminisztratív és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladat a takarékosság, a felesleges papírfelhasználás elkerülése (kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, féloldalas papírlapok használata). Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószereket használunk. (HACCP rendszer).

Iskolán kívüli együttműködés

Fenntartó. Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési program megvalósítása szempontjából is fontos. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezeti nevelési programot.

Környezeti neveléssel foglalkozó intézmények. A tanórai és tanórán kívüli környezeti programok színesebbé, tartalmasabbá válásában segít a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok, állatkertek, nemzeti parkok. Minden tanulónak legalább egy környezeti témájú intézménylátogatáson részt kell vennie. Az adott intézménnyel a kapcsolatot a munkaközösségek egy megbízott tanára tartja.

Hivatalos szervek. A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Anyagi erőforrások

Alapítvány. Az iskolai alapítvány – rászorultsági alapon – támogatja a tanulók erdei iskolában és a nyári táborokban való részvételét. Minden diáknak szülői írásos kérvényt kell beadnia a támogatás kérésére. Lehetőség van azonban arra is, hogy a tábori munkához szükséges eszközök vásárlását az alapítvány anyagilag segítse.

Pályázat. A pályázat megjelenések figyelése az igazgatóhelyettes feladata. Az igazgatóhelyettes tájékoztatja a kollegákat a pályázati lehetőségekről, és segít a pályázatok elkészítésében. Az elnyert összeget teljes egészében arra a területre kell fordítani, amire a kiírás szólt.

5.3. Alapelvek, jövőkép, célok

5.3.1. Alapelvek, jövőkép

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk. Ezek fogalmát, tartalmát, megnyilvánulási módjait körül kell járnunk, meg kell világítanunk:

- ✓ fenntartható fejlődés;
- ✓ a kölcsönös összefüggés, ok – okozati összefüggések;
- ✓ a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései;
- ✓ alapvető emberi szükségletek;
- ✓ emberi jogok;
- ✓ demokrácia;

- ✓ elővigyázatosság;
- ✓ biológiai és társadalmi sokféleség;
- ✓ az ökológiai lábnyom.

Tartsuk szem előtt, hogy egy gyereket képezünk minden órán és foglalkozáson, vagyis fontos, hogy a diák fejében egységes rendszer alakuljon ki!

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- ✓ a környezettudatos magatartást és életvitelt;
- ✓ a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt;
- ✓ a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát;
- ✓ a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség megőrzését;
- ✓ a rendszerszemléletet;
- ✓ tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését;
- ✓ az egészséges életmód igényét és elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban. Ilyenek például:

- ✓ problémamegoldó gondolkodás;
- ✓ ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- ✓ szintetizálás és analízis;
- ✓ probléma érzékenység, integrált megközelítés;
- ✓ kreativitás;
- ✓ együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- ✓ vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- ✓ kommunikáció, média használat;
- ✓ konfliktuskezelés és megoldás;
- ✓ állampolgári részvétel és cselekvés;
- ✓ értékelés és mérlegelés készsége.

Az iskola környezeti nevelési szemlélete

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden területén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai, politikai területeken is. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk. A diákok számára olyan oktatást kell az iskolának biztosítani, amelyben a szakmai képzésen túl hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. A különböző módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kialakítani.

Munkánk az iskolai élet sok területére kiterjed. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, és benne az embert. Érthető tehát, hogy a természettudományos tárgyak összhangjának megteremtése kiemelt feladatunk volt és marad. A kémia, a biológia, a földrajz és a fizika tantárgyak között már megvalósult az együttműködés. Egyre bővül azonban a kör. Sok kezdeményezés alakult ki a humán területeken is.

Az iskolán kívüli tevékenységeink során (erdei iskola, kirándulások, nyári táborok) megismertetjük tanulóinkkal az egyszerű komplex természetvizsgálatot. Megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük rejlő összefüggéseket. Így válhatnak majd a gyerekek tudatos környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőttekké.

5.3.2. Célok

„ A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók **környezettudatos magatartásának**, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a **társadalmak fenntartható fejlődését**” (NAT 2003)

Az átfogó cél ismeretében ki kell alakítanunk rövid távú céljainkat, amelyek a hosszú távú céljaink megvalósulásához megteendő lépések sorát biztosítják.

- ✓ elkészítjük az iskola egészségnevelési programját;
- ✓ a tantestület tagjainak megnyerése a környezeti nevelési munkához;
- ✓ tantestületen belüli továbbképzés szervezése, a környezeti nevelés módszereinek bemutatása;

Hagyományápolás:

- ✓ erdei iskolai programok szervezése,
- ✓ nyári táborok megszervezése és lebonyolítása,
- ✓ osztályfőnöki órák környezetvédelmi témákban,
- ✓ városi környezetvédelmi programokon, vetélkedőkön való részvétel,
- ✓ iskolai rendezvények (Föld-, Víznapja, Madarak Fák Napja)
- ✓ iskolánk szép környezetéért versenyen való részvétel,
- ✓ „legszebb osztály” verseny
- ✓ DADA programban való részvétel.

Szaktárgyi célok:

- ✓ a szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre (pl. ember és környezete, kapcsolatok, természetismeret, a természet állapotának mérési módszerei)
- ✓ a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon (környezetszennyezés hatása a természeti-, és az épített környezetre emberre)
- ✓ új módszerek kipróbálása, alkalmazása (csoportmunka, önálló kísérlet, problémamegoldó gondolkodást fejlesztő feladatok)
- ✓ természetvédelmi versenyekre való felkészítés

5.4. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Ezért fontos a tantárgyak közötti integráció, legalább néhány területen. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy megfelelő módon diákjainkban egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról. Lehetőségeink:

- ✓ tanulmányi kirándulások, városismereti játékok, vetélkedők,
- ✓ kézműves foglalkozások egy –egy ünnepkörhöz kapcsolódóan,
- ✓ pályázatok,
- ✓ múzeum, állatkert, nemzeti park látogatások,
- ✓ versenyek,
- ✓ osztály-, iskolaszépítés,
- ✓ témanapok, témahetek,
- ✓ DÖK-nap,
- ✓ „jeles napok”
- ✓ erdei iskola.

5.5. Módszerek

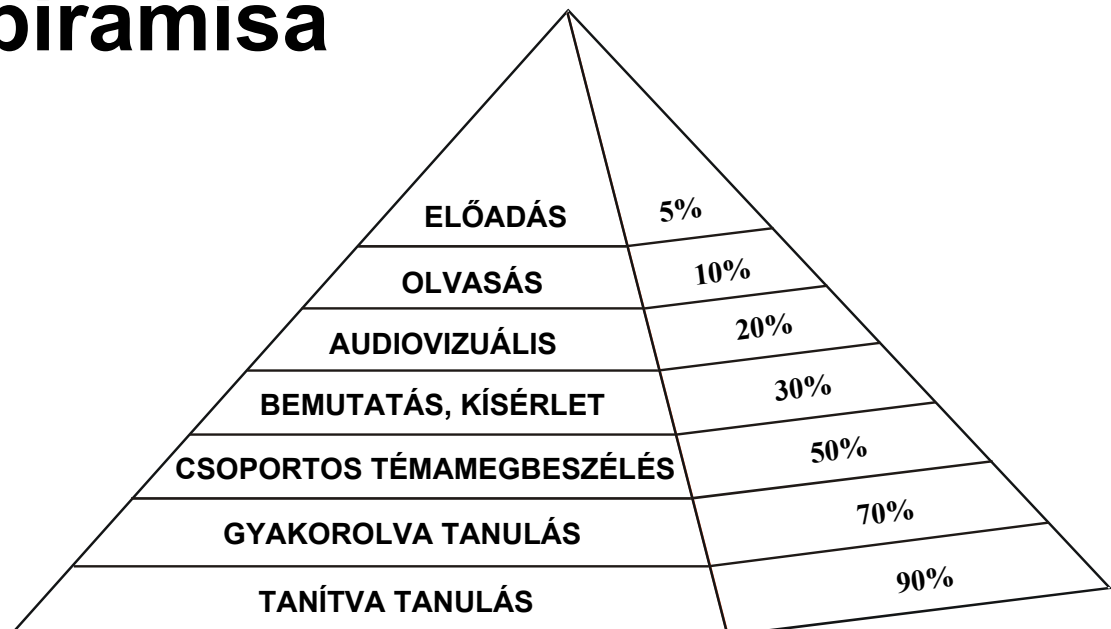
A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra is szükség van. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani. A pedagógusoknak olyan módszereket kell alkalmazniuk, amelyek alkalmassá teszik a tanulókat arra, hogy környezettudatos, cselekvő állampolgárrá váljanak.

A módszer választás szempontjai

- ✓ életkornak megfelelő legyen,
- ✓ pozitív szemléletet adjon katasztrófa szemlélet helyett,
- ✓ lehetőség szerint a természetben valósuljon meg,
- ✓ tevékenységközpontú és életszerű legyen, valós problémák megoldására irányuljon, a problémaorientáltság jellemezze,
- ✓ személyes tapasztaláson keresztül hasson,
- ✓ játékos elemet tartalmazzon,
- ✓ örömteli, motiváló, élményközpontú legyen,
- ✓ együttműködésen alapuljon.

A felsorolt módszerek a közösség- és a személyiségfejlesztési feladatainkat is szolgálják.

Az egészségfejlesztés piramisa

5.6. Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell az elhasználódott eszközöket, valamint lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni. Folyamatosan frissíteni kell a környezeti nevelési szak- és CD-könyvtárat. Biztosítani kell, hogy a környezeti nevelési tanórák és programok számára megfelelő audiovizuális ill. multimédiás eszközök álljanak a tanárok és tanulók rendelkezésére.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök, és felszerelések jegyzékébe bekerüljön a környezeti nevelés speciális eszközigénye is.

5.7. Iskolai környezet

Mint már a helyzetelemzés során említettem az iskola elsősorban körzeti feladatokat ellátó intézmény. Eredetileg is iskolának épített épületét több alkalommal, legutóbb 1997- ben korszerűsítették. Az átalakítások során sem vesztette el patinás jellegét. Falai melegséget, otthonosságot árasztanak. Az iskola használók véleménye, hogy szép tiszta, otthonos épület biztonságot jelent gyermekeik számára. A gyerekek többsége szereti az intézményt.

Az iskolai testnevelésre maximálisan alkalmas tornateremmel rendelkezik az intézmény, amely 1993-ban került átadásra. Az iskolai feladatok kielégítése mellett rangos diáksport rendezvénye színhelye is.

Az iskola épületegyüttese jól illeszkedik a falusias jellegű környezetbe. A családi házas környezet a gyerekek sajátos kapcsolatát is sugallja a természettel, állatokkal és a családi munkamegosztásban rájuk háruló feladatokkal.

Az iskola nevelőtestülete igyekszik a gyerekek, szülők és saját igényeiket kielégítő környezetet biztosítani az intézmény épületein belül és szűkebb, illetve tágabb külső környezetében. Fontos a tiszta esztétikus környezet az igazi értékek kellő tisztelete, az emberi együttélés alapszabályainak betartása illetve betartatása.

5.8. Kommunikáció

A környezeti nevelésben – jellegénél, összetettségénél fogva – nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Ugyanakkor legalább ilyen fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, hallott és látott médiarodalmában kritikusan, a híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni. Fontos számunkra, hogy képesek legyenek a szakirodalomban eligazodni, az értékes információkat meg tudják az értéktelenektől különböztetni. Tanulóinkat meg kell tanítani a fellépésekre, a szereplésre, az előadások módszertanára. Végzett munkájukról számot kell adniuk írásban és szóban egyaránt – ezen képesség napjainkban nélkülözhetetlen.

A kommunikáció különböző formái:

- ✓ kiselőadások tartása,
- ✓ poszterek készítése, bemutatása az egyes témakörökkel kapcsolatosan,
- ✓ faliújságon közölt információk készítése,
- ✓ a közvetlen környezet problémáinak felmérése, értékelése, együttműködés az illetékes önkormányzattal.

5.9. Minőségfejlesztés

Az iskolai környezeti nevelési munkájának mérése, értékelése több szempontból eltér az iskola életének más területén alkalmazottaktól. Ennek oka, hogy a környezeti nevelés a szakmai ismeretek mellett – a többi tantárgyhoz képest – markánsabban közvetít egy viselkedési módot és értékrendet az embernek a világban elfoglalt helyéről.

A szakmai tartalmakat az egyes tantárgyak helyi tantervébe építjük be, s ennek keretében kerülnek mérésre is.

A környezeti nevelési munkacsoport – az iskolai munkaterv részeként – minden tanév elején írásos formában elkészíti az iskola éves környezeti nevelési munkaprogramját. A félévi és az év végi értékelő nevelőtestületi értekezleten az iskolai munkaterv ezen része is megvitatásra, illetve elfogadásra kerül.

5.10. Továbbképzés

Az élethosszig tartó tanulás egy pedagógus számára nélkülözhetetlen. Ennek egyszerre kell tartalmaznia a szakmai és a módszertani ismeretekben való fejlődést.

Az iskola továbbképzési programjába beépítve, az ötéves továbbképzési idő alatt – minden évben más-más munkaközösségből, lehetőség szerint részt vesz a kollegák közül külső intézmények által szervezett környezeti nevelési tanár továbbképzési programokon. Ezzel elérjük, hogy minden munkaközösségből legalább egy kollega részt vegyen környezeti nevelési továbbképzésen.

6. Az iskola egészségnevelési programja

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében.

Az iskola és az óvoda, a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségének, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

Az iskolának igen összetett feladata van az egészségnevelésben. Biztosítani kell minden iskolahasználó, diák, pedagógus, iskolai dolgozó, szülő számára az egészséges, tiszta környezetű életteret, ami a gyerekek és pedagógusok jó közérzetét biztosítja a mindennapi munka során.

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezzenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és használni tudó, egészséges életvitelhez.

6.1. Alapelvek , helyzetelemzés, célok

A megfelelő célok meghatározásához szükség van a jelenlegi állapot elemzésére, hogy a kiindulási pont jól meghatározható legyen.

Az iskola épülete a város családi házas övezetében, csendes, barátságos környezetben található. A fő közlekedési útvonal közvetlenül nem érinti, így kicsi a balesetveszély, biztonságos környezetben uralja a környéket. Az épület 1997-es felújítása megfelelő feltételeket biztosít a gyerekek és a pedagógusok számára.

A munkafeltételek biztosításának alapja a jó megvilágítás. Az épület fekvése és nagy ablakai természetes megvilágítást biztosítanak, ugyan ez jellemzi a szabványok alapján felújított mesterséges világítási rendszert is. Az épület adottságainak köszönhető, hogy a fűtési költségek alacsonyan, takarékosan kezelhetők.

Rendelkezünk a testnevelési feladatok ellátására maximálisan alkalmas tornateremmel, amely 1993-ban épült.

Az iskola épületei szintenként megfelelő számú, és gazdaságos üzemeltetésű vizesblokkokkal rendelkeznek.

Az iskola udvara a gyereklétszámhoz viszonyítva szűkös, de komfortos. A infrastruktúra egyetlen hiányossága, hogy nincs sportudvar, így az atlétikai tananyag oktatására nincs meg a tárgyi feltétel, amelynek megoldásához az utcai zöldterületet kell felhasználni.

Az iskolai egészségnevelési célok meghatározásának gerincét a pozitív intézményi szellem kialakítás, a tudatos egészségmegőrző és fejlesztő magatartás ösztönzése képezi. E célok megvalósításához korszerű ismeretekre, attitűdökre, értékek közvetítésére van szükség, amelyek során a tanulók megismerik:

- ✓ az életkorukkal járó biológiai, pszichohigiénés, életmódbeli tennivalókat

- ✓ a társkapcsolatok etikai, egészségi kérdéseit
- ✓ az egészségre káros szokásokat és következményeit
- ✓ a káros szenvedélyek hatásait
- ✓ az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének lehetőségeit

6.2. A célok érdekében végzett tevékenységek szervezeti és tartalmi keretei

Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi – lelki képességeket hangsúlyozza.

Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák. Az egészségfejlesztés egyik megvalósulási formája a korszerű egészségnevelés a egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul.

A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvés orientált tevékenység. Elsődlegesen a betegségeket előidéző tényezők korai felismerésére és elkerülésére irányuló tevékenység. A gyerekek egészségfejlesztésének legfontosabb színtere az iskola. Az iskolának a gyerekekre gyakorolt hatása többrétegű, komplex kommunikáció, amely

- ✓ konkrétan megfogalmazott oktatási – nevelési terv → tananyag
- ✓ „rejtett tanterv”, a mindennapok hozadéka → iskolai tárgyi környezetet, emberi viszonyok minőségének tükröződése
- ✓ családokkal kialakított kapcsolat

Az iskola a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

Tevékenységek

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

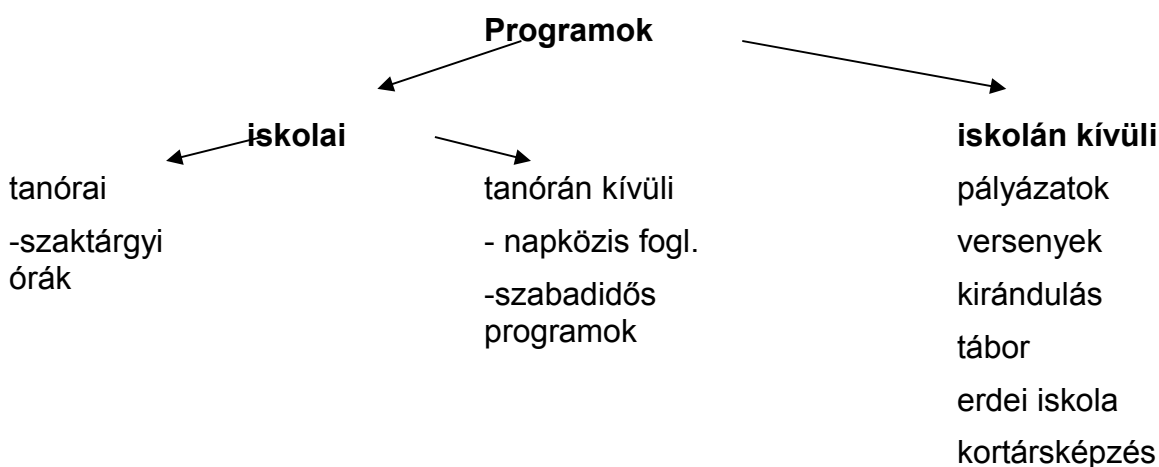
- ✓ önmagunk és egészségi állapotuk ismerete
- ✓ az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- ✓ az értékek ismerete
- ✓ az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- ✓ a betegség kialakulása és gyógyulási folyamat
- ✓ a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- ✓ a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- ✓ a tanulás és a tanulás technikái
- ✓ az idővel való gazdálkodás szerepe

- ✓ a rizikóállalás és határai
- ✓ a szenvedélybetegségek elkerülése
- ✓ a tanulási környezet alakítása
- ✓ a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége

Az iskolai egészségnevelés összefügg a tanári magatartással, gondossággal, az intézmény szervezettségével.

- ✓ Gondoskodunk-e az osztálytermek megfelelő, rendszeres szellőztetéséről?
- ✓ Megfelelően tájékozódik-e az iskola a tanulók tanulást is befolyásoló egészségi állapotáról, a részképesség zavarokról? Megjelennek-e az ezzel kapcsolatos feladatok a pedagógiai programban, s más iskolai dokumentumokban, illetve a tényleges oktató-nevelőmunkában
- ✓ Megfelel-e az osztálytermek berendezése az egészségügyi szempontoknak (igazodik-e asztalok, székek mérete az egyes gyerek testmagasságához? Megfelelő-e a megvilágítás? Megfelelő-e a számítógépek elhelyezése?) figyelnek-e a pedagógusok a gyerekek megfelelő testtartására? Az ülésrend kialakítása lehetővé teszi-e minden tanuló számára a megfelelő, egyéni adottságokat is figyelembe vevő (pl. rövidlátás, hallási zavar...) testhelyzetben történő figyelmet és tanulást? Ügyelnek-e arra, hogy az ülésrend időszakonkénti változtatásával nyújtsanak változatosságot a gyerekek szemének és gerincének terhelésében? Ügyelnek-e arra, hogy az iskolatáska súlya ne haladja meg az optimális mértéket?
- ✓ A napi munkarend, az órarend tervezésénél az iskola gondoskodik-e a mozgásigény kielégítéséről (nem csupán az alsó tagozatosokra vonatkozóan). Beépítik-e órakereteikbe a tanórán belüli mozgáslehetőségeket?

Az egészségnevelési programban meghatározott tartalmak különböző szervezeti keretek között valósulhatnak meg.

6.3. Módszerek

Az iskolában alkalmazott pedagógiai módszerek számos lehetőséget biztosítanak az egészségnevelési program eredményes megvalósítására. Már korábban alkalmazott programok hagyománnyá tétele.

- ✓ Legszebb tanterem verseny (a gyerekek igyekezzenek környezetüket kellemessé, otthonosabbá tenni, dekoráció, tisztaság)
- ✓ Tegyük szebbé az iskola környezetét (városi mozgalomban való aktív részvétel)
- ✓ DADA program további folytatása (1993 óta)
- ✓ Egészségnevelési hét programjai (fogápolás, egészséges táplálkozás, káros szenvedélyek elleni küzdelem témakörben)
- ✓ Iskolai sportnap (szülők, gyerekek, pedagógusok részvételével)

Alkalmazandó módszerek, eszközök

- ✓ információközlés
- ✓ kortárs csoport létrehozása
- ✓ interaktív módszerek (szituációs játékok, helyzetgyakorlatok)
- ✓ beszélgetés, vita
- ✓ játék
- ✓ művészeti tevékenységek

6.4. Egészségügyi ellátás

Az iskola egészségügyi ellátásáról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa, és védőnője, valamint a tanulók fogászati ellátását (szűrés és ellátás) végző kijelölt fogorvosa, akik a jogszabályban foglalt feladatokat az önkormányzattal és az Országos Egészségbiztosító Pénztárral kötött szerződés értelmében látják el.

Feladataik: (egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény, 38. § (1) és (2) bek.)

- ✓ A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát. Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak
- ✓ Adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése
- ✓ Közreműködés: közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve
- ✓ Felkérésre közreműködés egészségügyi szakértői feladatokban

Az iskola egészségügyi ellátás különösen a következő területeken tud ismereteket nyújtani:

- ✓ Az életmód és betegségek összefüggései
- ✓ Az iskola tanulói egészségi állapota, ennek alapján az „iskolai diagnózis” kiegészítése, megoldási javaslatok.
- ✓ A serdülőkori változások ismerete, segítségnyújtás a serdülőkori érzelmi, magatartás, életmód és szexuális problémák, valamint krízisek megoldása.
- ✓ Környezet egészségügyi, közegészségügyi és táplálkozás egészségügyi kérdésekben
- ✓ Az iskolát övező település olyan lehetőségeinek ismerete, amelyek bevonhatók, segítségül hívhatók az iskolai egészségfejlesztésben

Kapcsolatrendszer

- ✓ A segítő kapcsolatok intézményen belüli lehetőségét:
- ✓ az iskola vezetése,
- ✓ az iskolaorvos,
- ✓ a védőnő,
- ✓ a gyermek és ifjúságvédelmi felelős,
- ✓ osztályfőnökök,
- ✓ szaktanárok és nem utolsó sorban
- ✓ a diákok együttműködése jelenti.

A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak az egészségfejlesztési munka kiszélesítésére, valamint a különböző szakemberek, szakértők bevonására.

- ✓ Család
- ✓ Szülői szervezet
- ✓ Iskolaorvos, házi orvos védőnő
- ✓ Iskolapszichológus
- ✓ Gyermekjóléti szolgálatok, családsegítő
- ✓ Nevelési tanácsadó
- ✓ ÁNTSZ egészségfejlesztési szakemberek
- ✓ Rendvédelmi szervek
- ✓ Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

6.6. Az egészségnevelési program ellenőrzése, értékelése

A program értékelésénél az ellenőrzés, értékelés klasszikus szempontjait és módszereit lehet alkalmazni. Az intézmény éves munkájának értékelésekor külön gondot kell fordítani e terület eredményeinek vizsgálatára. Cél a jól bevált eszközök, módszerek, programok fenntartása, a kevésbé beváltak javítása, esetleges elhagyása, illetve az igények figyelembevételével újabbak beépítése, indítása.

Annak érdekében, hogy meg tudjuk állapítani mi változott iskolai szinten. Érdemes egy év elteltével ismételten önértékelést végezni e témában. Ha jól dolgoztunk, akkor kedvező változások fognak beállni a konkrét terület megítélésében, de nem csak ott, hanem egyéb területeken is, hiszen a jól irányított, szervezett és a részvételt biztosító, sokszínű egészségnevelési program az iskola légkörét is pozitívan befolyásolja, és általában javítja az egészségfejlesztés esélyeit.

A program értékelésében segít a SWOT- elemzés elégedettség mérése, amely az intézmény használók elégedettség vizsgálatára szolgál, és amely tartalmaz az egészségneveléssel kapcsolatos kérdéseket is.

6.7 Mindennapos testedzés

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás célja a gyermekek egészséges testi – lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor és az azzal járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszhető.

Annak érdekében, hogy a fent említett célok megvalósuljanak az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- ✓ minden gyermek minden nap részt vesz a programban
- ✓ minden testnevelés órán és minden egyéb testmozgás alkalmával megtörténjen a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése
- ✓ minden testnevelési órán van gimnasztika, benne tartásjavító gyakorlatok, és légzőtorna
- ✓ a testnevelési tananyag egészében a gerinc- és ízületvédelem szabályait figyelembe kell venni
- ✓ minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelentsen a gyerekek számára eltérő képességeiktől függetlenül
- ✓ érvényesüljön a testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatása
- ✓ a testmozgások játékokat és táncot is tartalmazzanak

A felsorolt szempontok, együtt és egyformán fontosak és jelentősek.

Iskolánk a mindennapos testmozgást a következőképpen valósítja meg:

- ✓ A testnevelési órákat nem tartalmazó napokon egy két óra tartamú időszávot határoz meg, amelyen belül az alsó tagozatos osztályok napirendjüknek legmegfelelőbb időpontot meghatározva, órarendjükben jelölve választják meg a program pontos idejét.
- ✓ Ezen túlmenően biztosítjuk az iskolai sport csapatainak edzési lehetőségét, illetve a tömegsport kereteit.

6.8. Fogyasztóvédelemmel összefüggő feladatok

Fogyasztóvédelemi oktatás célja:

„A fogyasztóvédelem célja fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknban.” (Nat.)

A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselése jelenti.

Fogyasztói magatartásunk sokféle hatás mentén, a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat. Ennek során az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.

A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélénkebbek, ezért is fontos a szülők, a családok bevonása a nevelési folyamatba.

Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra, és a helyes értékrend alakítására kell hangsúlyt fektetni. A fenntartható fogyasztás nem annyira tudományos vagy technikai kérdés, hanem inkább az értékek választásával, a tudatos beállítódással kapcsolatos viszony.

Az értékek formálásában lényeges:

- ✓ a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése,
- ✓ az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása,
- ✓ a természeti értékek védelme

Fontos a fogyasztás során:

- ✓ a tájékozódás képessége,
- ✓ a döntésre való felkészülés.

Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás, olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásnak és megoldásának képessége és készsége jellemez.

Nagyon fontos a környezetvédelem szem előtt tartása, a környezeti erőforrások kizsákmányolásának elkerülése.

A fogyasztóvédelem oktatásának szinterei

- ✓ a tanórák, különböző szaktárgyi órák,
- ✓ tanórán kívüli foglalkozások, versenyek, vetélkedők

Módszertani elemek:

Képességek fejlesztésével a fenntarthatóság és a fenntartható fogyasztás területén:

- ✓ kritikus gondolkodás
- ✓ egyéni és csoportos döntéshozás
- ✓ problémamegoldás

A képességfejlesztésnek tartalmaznia kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és végrehajtás módszereit.

7. Az iskolai nevelési és oktatási célok megvalósulását segítő tanítási órán kívüli tevékenységek

Az iskola hagyományrendszere adja meg az intézmény sajátos arculatát, egyedi légkörét. A jól bejáratott, tudatosan ápolt szokások, amelyeket évről-évre erősítünk, egyre több élményt jelentenek. Erősítik a közösséghez tartozás, ragaszkodás, büszkeség érzését. Ezek a rendezvények jelentik a szülők, gyerekek és a pedagógusok, illetve intézmény kapcsolatainak minőségi változásait. A közösen megszervezett sikerélmények az élet minden területére kiterjednek, hatással lehetnek

A tanév rendjéhez kapcsolódó rendezvények:

- ◆ tanévnyitó és záró ünnepség
- ◆ ballagás

Nemzeti ünnepek:

- ◆ március 15. Az 1848-49 forradalom és szabadságharc kezdetéről
- ◆ október 23 Az 1956-os forradalom és szabadságharc kezdetéről,
Az 1989 a Magyar Köztársaság kikiáltásáról intézményi szintű megemlékezéseket tartunk.
- ◆ október 6 Az aradi vértanúkról történő megemlékezések tanórai foglalkozások keretében.

Más ünnepi és kulturális rendezvények:

- ◆ **Mindenki Karácsonya.** Minden közösségnek meg van a lehetősége a műsorban való szerepléshez, amelyet a felállított, gyermekek által készített díszekkel ékesített fenyő körül mutatnak be az iskola közösségének. Késő délután a szülők és a környékben lakók megnézhetik a gyerekek produkcióját. A megható, boldog pillanatokban a szeretet a legfontosabb érték.
- ◆ **Diák Farsang.** Tagozatonként az életkori sajátosságokat figyelembe vevő programokkal, jelmez versennyel.
- ◆ **Legszebb tanterem verseny.** A környezeti és esztétikai nevelés fontos pontjainak összekapcsolása a lényege. A gyerekek legyenek igényesebbek önmaguk és környezetük tisztasága, rendje iránt.
- ◆ **Egészségnevelési hét.** A novemberi hónap folyamán az életkori sajátosságok figyelembe vételével rendeződik. Az alsó tagozaton fogápolási, higiénés,

környezetvédelmi vetélkedő. Az 5-6. évfolyamon „Környezet és egészség”. A egészséges táplálkozás, serdülő kori higiénés vetélkedő. A 7-8. évfolyamon a káros szenvedélyek elleni védekezés, a testi és mentális, higiénés gondok megelőzéséről szóló vetélkedőkkel.

- ◆ **Természettudományos hét.** A Víz Napjához kapcsolódó héten egy-egy nap más-más tudományé. Ezen a héten rendezett bemutatókon, vetélkedőkön sok érdekességgel ismerkedhetnek meg a tanulók. És összemérhetik tudásukat. Részt veszünk a városi környezetvédelmi vetélkedőn, és Városvédő Egyesület „Tiszta környezetért” versenyén, amelyre szorgalmasan készülünk, hogy a leggondozottabb, legápoltabb iskolának járó címet megszerezhessük. A elemgyűjtés folyamatos a tanév során, papírgyűjtést ősszel és tavasszal rendezünk szép sikerrel.

- ◆ **Valentin napi rajz pályázat óvodásoknak.** A különböző tematikájú pályázaton a nagycsoportos óvodások vesznek részt. A díjazottak ajándékot kapnak. Az ünnepélyes díj átadás után megnézhetik az intézményt.

- ◆ **Sportnap.** Játékos, vidám sportvetélkedőn szülőkből, gyerekekből, pedagógusokból álló csapatok versenye folyik. Kispályás labdarúgó, röplabda, kosárlabda mérkőzésekkel tarkítva. Mindig számíthatunk a gyerekek és a szülők aktivitására.

- ◆ **Gyermeknap.** Gyerekek megvendégelése, majális jellegű programokkal az iskolában. Jókedv, derű

- ◆ **Szent László hét.** Iskolánk névadójához kapcsolódó kutatások, irodalmi emlékek feldolgozása. Vetélkedők. Lovagi torna, bemutatók, várépítés.

- ◆ **Nyugdíjas találkozó.** Az intézményből nyugdíjba vonult kollégákat, dolgozókat meghívjuk. Elbeszélgetünk, megvendégeljük, megajándékozunk őket.

- ◆ Az iskola nyolcadikos tanulói közül azok (a végzős osztályok számának megfelelően), akik tanulmányi idejük alatt magas szintű eredményeket értek el és emellett példás közösségi munkát végeztek, a **Szülői Közösség** által meghatározott összegű **jutalomban részesülnek.**

Az iskolai ünnepeken (évnyitó, évváró, nemzeti ünnepek, ballagás) a tanulók és nevelők ünnepi viselete: fehér felső, sötét alj!

8. Összegzés

A nevelőtestület tagjaival szembeni elvárások:

Cél: A módosított közoktatási törvény, a gyerekek mindenképp felett álló érdekeinek figyelembe vételével, a tanulói jogok tiszteletben tartásával, a tanulói kötelességek pontos megfogalmazása, és azok betartása a nevelési és oktatási feladatok megvalósulásának céljából.

- ✓ A tanulók egyéni képességének megfelelő fejlesztés a sikeres továbbtanulás érdekében.

A tanulók fejlődését szolgáló együttműködés a szülőkkel és az ifjúságvédelmi feladatokat ellátó intézményekkel.

Feladat:

A világos és egységes követelményrendszer megfogalmazásával az egységes nevelő-oktató hatás elérése. A célok elérése érdekében igyekezzen minden pedagógus egyéniségéből adódó plusz értékekkel a gyerekek és környezete felé minél több értéket közvetíteni.

A szülők és a gyerekek is érezzék, hogy a legfontosabb a gyerek. Tolerancia és türelem jellemezze pedagógusaink munkáját.

Az egységes pedagógiai hatást csak egységes jóindulatú, jó morális értékekkel bíráló közösség tud közvetíteni. Továbbra is ebben a szellemben próbálják a közösség és az egyén problémáit megoldani.

Fontos, hogy munkájukban legyenek pontosak, fegyelmezettek, igényesek, következetesek. Okosan szeressék tanítványaikat.

A tanulókkal szembeni elvárások:

Cél: A tanulók ismerjék jogukat, kötelességüket, amelyek egyben a házirend helyi szabályozásának a legfontosabb elemét jelentik.

- ✓ Az iskolai munkához megfelelő eszközökkel rendelkezzen (tankönyv, füzet, íróeszköz, munkafüzet stb)
- ✓ Az iskola tanítási rendjének megfelelően időben érkezzen (foglalkozás, tanítás kezdete előtt 15 perccel)
- ✓ Engedély nélkül ne hagyja el az iskola területét
- ✓ A higiéniai szabályok betartásával étkezzon
- ✓ Tisztán, gondozottan, az alkalomnak megfelelően öltözködjön
- ✓ Vigyázzon saját és társai testi épségére
- ✓ Kerülje a durvaságot, trágár beszédet
- ✓ Őrizze meg az iskola oktatási és egyéb berendezési tárgyainak állagát
- ✓ Vállalja a károkozás következményeit

- ✓ Vegyen aktívan részt az iskola rendezvényein (vetélkedők, sportfoglalkozások, versenyek, diáknap programjai)
- ✓ Tanúsítson tiszteletet a felnőttekkel, pedagógusokkal, társaival szemben

Feladat:

Az iskola szokásrendjének kialakításával, megfelelő személyes példával a gyermekben tudatosítani, hogy a munka alapfeltétele a megfelelő eszköz megléte, a pontosság.

A célok megvalósítása érdekében jól szervezett pedagógus és gyermek ügyelet alkalmazásával a szabályok betartása, ellenőrzése. Az osztályfőnök legyen igazán a tanulók segítségére gondjaik, problémáik orvoslásában. Ismerje meg tanítványait, családjukat. Teremtse meg a folyamatos kapcsolattartást a szülőkkel (fogadó óra, szülői értekezlet, egyéni beszélgetés, családlátogatás) Így nem csupán a tájékoztatás, de az egységes elvárások is könnyen elérhetők a gyerek fejlődése érdekében.

Az iskola más területein támasztott elvárások

Az iskolai feladatok közé tartozik a társadalmi és szociális igények kielégítése. Ezért napközis és tanulószobai foglalkozások szervezését is biztosítja az intézmény. Az iskolaotthonos oktatás megszervezésére sajnos a jelenlegi egy osztályos szerkezet nem nyújt lehetőséget.

Cél: A tanulók pedagógusi irányítással végezzék el délutáni tanulási feladatukat. Készítsék el házi feladataikat. Sajátítsák el a helyes tanulási technikákat, módszereket. A foglalkozások munkarendjén keresztül tanulják meg helyesen felhasználni, beosztani idejüket.

Feladat: Az étkezés higiénikus és technikai szabályainak elsajátítása, A munkarend betartása és betartatása. Az ismeretszerzés és a tanulmányi munka önállóbbá válására való törekvés. A napközis, tanulószobás nevelők, osztálytanítók, szaktanárok szoros munkakapcsolatának kialakítása, erősítése. Az élő munkakapcsolat visszacsatolást jelent a tantárgyi tananyag elsajátításának mértékéről.

9. Szükséges eszközök

A nevelési-oktatási intézmények kötelező eszközeiről és felszereléseiről szóló OM. Rendelet alapján a következőkre van szükségünk:

I. **Helyiségekre vonatkozó** előírásaiban szereplő kategóriák megfelelnek az iskolai munka követelményeinek, az iskola munkarendjének

- ✓ Orvosi szoba
- ✓ Aula a rendeletnek megfelelő módon az épület
- ✓ Porta adottságait figyelembe véve nem alakítható ki

II. Helyiségek bútorzata, egyéb berendezési tárgyai

- ✓ Speciális bútorzattal berendezett számítógépes terem, ahol 1 tanuló használ 1 számítógépet
- ✓ Taneszköz: A funkcionális taneszköz jegyzék szerinti informatikai eszközök
- ✓ 12-16 személyre felszerelt baleset megelőzési követelményeknek megfelelő tankönyvha

Sportudvar

- ✓ szabadtéri játékok felszerelése
- ✓ távol-, magasugró gödör
- ✓ futópálya

Az eszközök beszerzése a fenntartó által elfogadott és ütemezett iskolai taneszköz beszerzési terv alapján a központi támogatások felhasználásával folyamatosan zajlik.

A funkcionális taneszközjegyzék előírásának figyelembe vételével, a kerettantervnek megfelelően kerültek meghatározásra az egyes tantárgyak taneszközei, amelyeket a helyi tanterv tartalmazza. Ezek még nem tartalmazzák a **kompetencia alapú oktatás** tanári és tanulói eszközeit. A kulcskompetenciák hatékony fejlesztéséhez, a tanulásszervezés optimális megoldásához szükség van a pedagógiai infrastruktúra széles választékára: könyvekre, digitális és nyomtatott tananyagokra, informatikai eszközökre, programokra, programcsomagokra és más eszközökre. Ezek beszerzése prioritást élvez, de az anyagiak függvényében tudjuk ütemezni a megvalósítást.

Helyi tanterv

1. Tantervek, a NAT bevezetésének ütemezése

Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:

HK2003 = a 2003 szeptemberétől bevezetett, a tanulók kötelező óraszámának csökkentése miatt módosított – 2001-ben bevezetett – helyi tanterv

H2004 = a 2003-ban és 2007-ben felülvizsgált és módosított NAT alapján, valamint az Oktatási és Kulturális Minisztérium által jóváhagyott kerettanterv alapján elkészített 2004. szeptemberétől érvényes helyi tanterv

TANÉV	ÉVFOLYAM							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	<i>Bevezető szakasz</i>		<i>Kezdő szakasz</i>		<i>Alapozó szakasz</i>		<i>Fejlesztő szakasz</i>	
2007-2008	H2004	H2004	H2004	H2004	HK2003	HK2003	HK2003	HK2003
2008-2009	H2004	H2004	H2004	H2004	H2004	HK2003	HK2003	HK2003
2009-2010	H2004	H2004	H2004	H2004	H2004	H2004	HK2003	HK2003
2010-2011	H2004	H2004	H2004	H2004	H2004	H2004	H2004	HK2003
2011-2012	H2004	H2004	H2004	H2004	H2004	H2004	H2004	H2004

1.1. A szakrendszerű és nem szakrendszerű oktatás (H 2004)

A 2010. évi LXXI törvény az alábbiak szerint módosította a közoktatási törvényt:

„ A bevezető és kezdő szakaszban nem szakrendszerű oktatás folyik. A helyi tantervben meghatározottak szerint az alapozó szakasz kötelező, és nem kötelező tanórai foglalkozás időkeretében legfeljebb ötven százalékában nem szakrendszerű oktatás folyhat, az alapozó szakasz fennmaradó időkeretében és a fejlesztő szakaszban szakrendszerű oktatás folyik”

/ Kt. 8.§ (3) /

A szakrendszerű és nem szakrendszerű oktatás fogalma

- ✓ *szakrendszerű oktatás:* a kulcskompetenciák fejlesztése, a Nemzeti alaptantervben meghatározott kiemelt, továbbá a műveltségterületekben meghatározott fejlesztési feladatok elsősorban tantárgyi keretek között történő feldolgozásával.
- ✓ a *nem szakrendszerű oktatásban* a kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása, a tanulók egyéni képességeihez igazodó fejlesztéssel, a tanulók tanulási sajátosságának figyelembevételével, a műveltségterületenként meghatározott fejlesztési feladatok kulcskompetenciák szerint történő feldolgozásával, a tantárgyi szerkezet kialakításának mellőzésével. / Kt. 121.§ (1) 34. /

A nem szakrendszerű oktatás célja:

- ✓ a heterogén összetételű csoportokban az iskolai kudarcok megelőzése
- ✓ egyénre szabott minőségi oktatás
- ✓ a szakmai autonómia bátrabb kihasználása
- ✓ nagyobb fokú szakmai tudatosság
- ✓ a szervezeti keretek oldása

A szakrendszerű és nem szakrendszerű oktatás arányai

Az alapfokú nevelés-oktatás szakaszai	A nem szakrendszerű oktatás aránya a kötelező/nem kötelező tanórai foglalkozásokon belül			A szakrendszerű oktatás aránya a kötelező /nem kötelező tanórai foglalkozásokon belül			
	2008/2009. - 2010/2011.	2011/2012. tanévben	2011/2012. tanévtől	2008/2009. - 2010/2011.	2011/2012. tanévben	2011/2012. tanévtől	
1-2. évfolyam: bevezető szakasz	100 %			--			
3-4. évfolyam: kezdő szakasz	100 %			--			
5-6. évfolyam alapozó szakasz	heti 4,5 óra	5. évfolyam: heti 2 óra 6. évfolyam: heti 4,5 óra	heti 2 óra	5. évfolyam: heti 2 óra 6. évfolyam: heti 2 óra	heti 18 óra	5. évfolyam heti 20,5 óra: 6. évfolyam: heti 18 óra	heti 20,5 óra 6. évfolyam heti 20,5 óra
7-8. évfolyam fejlesztő szakasz	--			100 %			

- ✓ A közoktatási törvény 8.§ (3), valamint a 133.§ (1) alapján intézményünk 2008. szeptemberétől nem szakrendszerű képzést valósít meg 5-6. évfolyamon, a tanórák 25%-ában, felmenő rendszerben.

Nem szakrendszerű oktatás heti óraszámai

Tantárgy	5-6. évfolyam	6. évfolyam	5. évfolyam	5-6. évfolyam
	2008/2009 - 2010/2011.	2011/2012. tanévben		2011/2012. tanévtől
Magyar nyelv és irodalom	1 óra	1 óra		
Matematika	1 óra	1 óra		
Történelem				
Idegen nyelv	0,5 óra	0,5 óra		
Technika	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra
Rajz	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra
Összesen	4,5 óra	4,5 óra	2 óra	2 óra

A közoktatási törvény 8.§ (3) alapján intézményünkben a 2011/12 tanévtől kezdve a **bevezető és a kezdő szakaszban** (1-4. évfolyam) **folyik nem szakrendszerű oktatás.** Az **5. évfolyamon heti 2 órában folytatjuk** a nem szakrendszerű oktatási formát, amely elsődlegesen a különböző tanulás szervezési formák technikai elsajátítását szolgálja. A felmenő rendszer miatt a 2011/2012. tanévben a 6. évfolyamon heti 4,5 órában utoljára, a továbbiakban csak heti 2 órában szervezünk nem szakrendszerű oktatást a felhasznált tantárgyi órák ismeretanyagára támaszkodva.

Az oktatásban részt vevő pedagógusok

A nem szakrendszerű képzést a Kt. 17.§ (1) bekezdés c) pontja és (8) bekezdése, előírásának megfelelő képzettségű tanítók és tanárok végzik.

A képzés időkerete

A nem szakrendszerű képzés heti 1 nap vagy/és napi 1-2 tanóra időkeretben valósul meg.

Kiemelt fejlesztési irányok

A helyi tanterveknek az 5-6. évfolyamos **nem szakrendszerű oktatásszervezés** okán történő átdolgozásakor kiemelt figyelmet fordítunk az alábbiakra:

alapkészségek (olvasáskészség, íráskészség, elemi számolási készség, elemi rendszerező képesség és elemi kombinatív képesség) optimális kiépülése és optimális gyakorlottsága

- ✓ az önálló tanulás, a jegyzetelési technikák tanítása 10-12 éves korban
- ✓ az információszerzés és -feldolgozás (forrásból tájékozódás, szelektálás, rendszerezés, felhasználás, új kontextusban alkalmazás) képességének fejlesztése
- ✓ a kommunikációs képességek (pl. műfajismeret, nyelvhelyesség, helyesírás, hétköznapi helyzetekben) erősítése
- ✓ a térbeli, időbeli, mennyiségi viszonyokban való pontosabb tájékozódás
- ✓ a szociális kompetenciák fejlesztése
- ✓ egyéni képességek differenciált fejlesztésére
- ✓ a módszertani kultúra fejlesztése

Mérés, értékelés

- ✓ a 4-5-6. évfolyamon év eleji diagnosztikus felmérések, illetve a 4. évfolyamon végzett OM mérések eredményei alapján kell megszervezni a differenciált fejlesztést
- ✓ a nem szakrendszerű képzés értékelése az egyes tantárgyakhoz kapcsolódik

HK 2001

Általános tantervű osztályok

Tantárgyak	1. o.	2. o.	3. o.	4. o.	5. o.	6. o.	7. o.	8. o.
magyar nyelv és irodalom	8	8	8	7	4	4	4	4
történelem és állampolgári ismeretek					2	2	2	2
idegen nyelv				3	3	3	3	3
matematika	4	4	4	3	4	3	3	3
környezetismeret	1	1	2	2				
természetismeret					2	2		
informatika							1	1
fizika							2	1,5
biológia							1,5	1,5
kémia							1,5	1,5
földrajz							1,5	1,5
éneke-zene	1	1	2	1,5	1	1	1	1
rajz	1,5	1,5	2	1,5	1,5	1,5	1	1
technika és életvitel	1	1	1	1	1	1	1	1
testnevelés és sport	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2	2
osztályfőnöki					1	1	1	1
tánc és dráma 5. osztályban: éneke-zene tantárgyba, 6. osztályban: magyar nyelv és irodalom tantárgyba épül be					0,5	0,5		
hon és népismeret 5. és 6. osztályban technika és életvitel tantárgyba épül be					0,5	0,5		
informatika						0,5		
ember- és társadalomismeret, etika							1	
egészségtan 6. osztályban a természetismeret tantárgyba, 8. osztályban a biológia tantárgyba épül be.						0,5		0,5
mozgókép és médiaism. 8. osztályban a rajz tantárgyba épül be								1
kötött óraszám összesen	19	19	21,5	21,5	23	23	26,5	26,5
szabadon tervezhető	1	1	1	1	2	2	1	1
	mat: 1	mat: 0,5	mat: 1	mat: 1	magy: 1	mat: 1	mat:0,5	mat:0,5
		magy:0,5			test:0,5	test:0,5	test:0,5	magy:0,5
					term:0,5	ének:0,5		
Összesen	22	22	24,5	25	27	27	30,5	30,5

Emelt szintű rajz

Tantárgyak	1. o.	2. o.	3. o.	4. o.	5. o.	6. o.	7. o.	8. o.
magyar nyelv és irodalom	8	8	8	7	4	4	4	4
történelem és állampolgári ismeretek					2	2	2	2
idegen nyelv				3	3	3	3	3
matematika	4	4	4	3	4	3	3	3
környezetismeret	1	1	2	2				
természetismeret					2	2		
informatika							1	1
fizika							2	1,5
biológia							1,5	1,5
kémia							1,5	1,5
földrajz							1,5	1,5
éneke-zene	1	1	2	1,5	1	1	1	1
rajz	1,5	1,5	2	1,5	1,5	1,5	1	1
technika és életvitel	1	1	1	1	1	1	1	1
testnevelés és sport	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2	2
osztályfőnöki					1	1	1	1
tánc és dráma 5. osztályban: éneke-zene tantárgyba, 6. osztályban: magyar nyelv és irodalom tantárgyba épül be					0,5	0,5		
hon és népismeret 5. és 6. osztályban technika és életvitel tantárgyba épül be					0,5	0,5		
informatika						0,5		
ember- és társadalomismeret, etika							1	
egészségtan 6. osztályban a termism. tantárgyba, 8. osztályban a biológia tantárgyba épül be.						0,5		0,5
mozgókép és médiaism. 8. osztályban a rajz tantárgyba épül be								1
kötött óraszám összesen	19	19	21,5	21,5	23	23	26,5	26,5
szabadon tervezhető	1	1	1	1	2	2	1	1
	rajz:0,5	rajz:0,5	mat: 1	rajz:0,5	rajz:0,5	rajz:0,5	mat:0,5	mat:0,5
	mat:0,5	mat:0,5		mat: 0,5	magy:0,5	mat:0,5	test:0,5	magy:0,5
					term: 0,5	ének:0,5		
					test:0,5	test:0,5		
kötelező a törvény alapján	20	20	22,5	22,5	25	25	27,5	27,5
Összesen	22	22	24,5	24,5	27	27	30,5	29,5

HK 2003

Tantárgy	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
	Nor m.	e. rajz	Nor m.	e. rajz	Nor m.	e. rajz	Nor m.	e. rajz
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	8	8	8	7	7
Matematika	4,5	4	4,5	4	4	4	4	3
Idegen nyelv							3	3
Környezetismeret	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5	2	2
Ének-zene	1,5	1,5	1	1	1,5	1	1,5	1,5
Rajz és vizuális kultúra	1,5	4	1,5	4	1,5	4	1,5	4
Technika és életvitel	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Összesen	20	22	20	22	20	22	22,5	24

Tantárgy	5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
	Nor m.	e. rajz	Nor m.	e. rajz	Nor m.	e. rajz	Nor m.	e. rajz
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4	4	4
Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2
Idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3	3	3	3	3
Informatika					1	1	1	1
Természetismeret	2	2	2	2				
Fizika					1,5	1,5	1,5	1,5
Biológia					1,5	1,5	1,5	1,5
Kémia					1,5	1,5	1,5	1,5
Földrajz					1,5	1,5	1,5	1,5
Ének-zene	0,5	0,5	1	1	1	1	1	1
Rajz és vizuális kultúra	1,5	4	1,5	4	1	4	0,5	4
Technika és életvitel	1	1	0,5	0,5	1	1	0,5	0,5
Testnevelés és sport	2,5	2,5	2,5	2,5	2	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1	0,5	0,5	1	1
Tánc és dráma	0,5	0,5	0,5	0,5				
Hon- és népismeret	0,5	0,5	0,5	0,5				
Informatika			0,5	0,5				
Etika					0,5	0,5		
Mozgóképkultúra							1	1
Egészségtan			0,5	0,5				
Összesen	22,5	25	22,5	25	25	28	25	28,5

Tantárgy	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
	Norm.	e. rajz	Norm.	e. rajz	Norm.	e. rajz	Norm.	e. rajz
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	8	8	8	7	7
Matematika	4,5	4	4,5	4	4	4	3	3
Informatika							1	1
Idegen nyelv							3	3
Környezetismeret	1	1	1	1	1	1	2	2
Ének-zene	1	1	1	1	1,5	1	1	1
Rajz és vizuális kultúra	1,5	4	1,5	4	1,5	4	1,5	4
Technika és életvitel	1	1	1	1	1	1	1	0,5
Testnevelés és sport	3	3	3	3	3	3	3	3
Összesen	20	22	20	22	20	22	22,5	24,5

Tantárgy	5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
	Nor m.	e. rajz	Nor m.	e. rajz	Nor m.	e. rajz	Nor m.	e. rajz
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	3,5	3,5	3,5	3,5
Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2
Idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3	3	3	3	3
Informatika	0,5	0,5	1	1	1	1	1	1
Természetismeret	2	2	1,5	1,5				
Fizika					1,5	1,5	1,5	1,5
Biológia					1,5	1,5	1,5	1,5
Kémia					1,5	1,5	1,5	1,5
Földrajz			1	1	1,5	1,5	1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Rajz és vizuális kultúra	1,5	4	1	4	1	4	0,5	4
Technika és életvitel	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5
Testnevelés és sport	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5
Etika					0,5	0,5	0,5	0,5
Mozgóképkultúra							1	1
Egészségtan			0,5	0,5				
Összesen	22,5	25	22,5	25,5	25	28	25	28,5

Mindennapi testedzés

- ✓ Az iskola tanulói számára a mindennapi testedzést az alábbi foglalkozások biztosítják:

- ✓ Az első- negyedik évfolyamon
  - a heti három kötelező testnevelési óra,
  - a többi tanítási napon pedig a játékos, egészségfejlesztő testmozgás.

- ✓ Az ötödik-nyolcadik évfolyamon
  - a heti kettő vagy három kötelező testnevelés óra,
  - az iskolai sportkör különféle sportágakban szervezett foglalkozásai,
  - a hét minden napján szervezett tömegsport foglalkozások, melyek tevékenységébe a tanulók akár egy-egy alkalomra is bekapcsolódhatnak.

- ✓ A napközi otthonban és a tanulószobán
  - a játékos, egészségfejlesztő testmozgás.

H2004

- ✓ Az iskolában az alapozó szakasz (5-6 évfolyam) kötelező tanórai foglalkozásainak **9** százalékában (heti **két** órában) folyik nem szakrendszerű oktatás, a korábbiakban meghatározott nem tagozatos rajz és technika tantárgyak szakóráin. 2011/2012. tanévet követően a lehetőségeknek megfelelően heti 2 órában folytatódik a nem szakrendszerű oktatás.

A **modulok** értékelése integrált tantárgy esetében a tantárggyal együtt történik, önálló tantárgy esetében az *Etika* vonatkozásában részt vett megjelölést alkalmazunk, az *Informatika* vonatkozásában érdemjegyet adunk.

2. Tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

1. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a művelődési és közoktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgy egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, rajz, technika.

2. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

3. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A megrendelt tankönyveken, munkafüzeteken, feladatlapokon kívüli taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

4. A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- ✓ A tanítás-tanulás folyamata szervezésének alapja a tanterv, s nem a tankönyv.
A tankönyv segédeszköz.
- ✓ A tankönyv/család/ legyen:
- ✓ helyi tanterv kompatibilis,
- ✓ teljes felmenőrendszerű
- ✓ a tudományosság elvének és a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő,
- ✓ érdeklődést felkeltő,
- ✓ jól strukturált, lényegkiemelő,
- ✓ megértést segítő ábra- és képanyaggal,
- ✓ tartós,
- ✓ a szülők számára elfogadható árfekvésű.
- ✓ A tankönyvhöz kapcsolódjanak segédletek és taneszközök (pl. munkafüzet, feladatlap), amelyek segítsék a tananyag feldolgozását és a tanulási önállóságot.

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskola könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk, új taneszközt csak a nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen javító esetben, valamint a helyi tanterv – jogszabályban előírt – változtatásakor vezetünk be.

3. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

1. A negyedik-nyolcadik évfolyamon a tanulók az iskola évfolyamára akkor léphet, ha az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben „A továbbhaladás feltételei” c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.

2. A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

3. Ha a tanuló a negyedik-nyolcadik évfolyamon, tanév végén – a tantárgyak számától függetlenül -l szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.

4. Ha a tanuló az első évfolyamon első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek, munkája előkészítő jellegűnek minősül, és tanulmányait az első évfolyamon folytathatja.

5. A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évisméltásra, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztásai miatt nem tudta teljesíteni.

6. Ha a tanuló a negyedik-nyolcadik évfolyamon, a tanév végén három vagy több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.

7. A második-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- ✓ az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- ✓ az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- ✓ egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott,
- ✓ mulasztása az adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja,
- ✓ magántanuló volt.

8. A 250 óránál többet mulasztott tanulók és a magántanulók esetében az osztályozó vizsga tárgyai a következők:

- ✓ 1- 4. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret
- ✓ 5 -6. évfolyamon: magyar irodalom, magyar nyelvtan, történelem, matematika, természetismeret, idegen nyelv.
- ✓ 7-8. évfolyamon: magyar irodalom, magyar nyelvtan, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, idegen nyelv.

9. Ha a tanuló a tanítási év végén nem osztályozható, tanulmányait **évfolyamisméltással** folytathatja..

4. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei

Az iskolába lépést a törvényesség betartásával Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata az alábbiak szerint szabályozza:

„ A város önkormányzata 1996. január 1-től a beiskolázási körzethatárokat – a szülők vonatkozásában – feloldja. Az intézménynél azonban – amennyiben egyéb feltételek megléte esetén indítanak osztályokat – fenntartja a beiskolázási körzetekre a körzetben lakó, saját körzeti iskolát választó szülők érdekében.

A városi önkormányzat az indítható első osztályok létszámát 25 főben állapítja meg.”

Szakaszai:

- ✓ igényfelmérés az óvodákban választandó iskoláról
- ✓ az önkormányzat javaslatot tesz intézményenként az indítható osztályok számáról
- ✓ fenntartói jóváhagyás, illetve átirányítások
- ✓ beiratkozás
- ✓ osztályokba sorolás
- ✓ szülői értekezlet megtartása.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- ✓ a gyermek születési anyakönyvi kivonatát,
- ✓ a szülő személyi igazolványát
- ✓ a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt
- ✓ a nevelési tanácsadó felvételt javasoló szakvéleményét
- ✓ a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával
- ✓ szükség esetén a szakértői bizottság véleményét

A második-nyolcadik évfolyamra járó, az intézmény beiskolázási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről az igazgató dönt az alábbiak figyelembe vételével:

- ✓ a tankötelezettség teljesítése
- ✓ a szülő kérése
- ✓ az adott évfolyamra járó tanulók létszáma
- ✓ a tanuló magatartása, szorgalma és tanulmányi eredménye
- ✓ az érintett osztályfőnök véleménye.

5. *A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése*

1. Az iskola a nevelő oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyagokhoz kapcsolódó követelményekre is.

3. A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatokban is tanúbizonyságot tesznek

4. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv (a 3-8. évfolyamon), matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:

- ✓ A nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik,
- ✓ Az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak

5. A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül – témazáró dolgozaton kívül – csak egyszer kerülhet sor írásbeli számonkérésre, de minden tanulónak legalább egyszer kell felelnie szóban:

- ✓ Az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva

6. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

7. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- ✓ Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk
- ✓ A **H-2004** tanterv esetében a 2. évfolyamon félévkor szöveges minősítést alkalmazunk az előző fejezetben leírtak szerint.
- ✓ A második-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített,

illetve felzárkóztatásra szorul. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet (**részletes kidolgozása az 1. sz. mellékletben**).

8. A második évfolyam második félévétől nem alkalmazzuk a szöveges értékelést, visszatérünk az évközbeni érdemjegyekkel történő értékelésre, és a félévkor és év végén történő osztályzásra.

9. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

10. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

11. A tanulók által szerzett érdemjegyekről a szülő az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az ellenőrzőn keresztül. Az ellenőrző bejegyzéseit az osztályfőnök két havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

12. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0 –33 %	elégtelen (1)
34- 50 %	elégséges (2)
51-75 %	közepes (3)
76- 90 %	jó (4)
91- 100 %	jeles (5)

13. A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

14. A tanulók magatartásának az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjeggyel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben, az osztályban tanító nevelők többségének véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

15. Iskolánkban a **magatartás** értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanulók, aki:

- ✓ A házirendet betartja
- ✓ A tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik,
- ✓ Kötelességtudó, feladatait teljesíti
- ✓ Önként vállal feladatokat és azokat teljesíti
- ✓ Önként vállal feladatokat, és azokat teljesíti
- ✓ Tisztelettudó
- ✓ Társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvarias, előzékeny, segítőkészen viselkedik
- ✓ Az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
- ✓ Óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet
- ✓ Nincs írásbeli figyelmeztetése, intője

Jó (4) az a tanulók, aki:

- ✓ A házirendet betartja
- ✓ Tanórán és a tanórán kívül rendesen viselkedik,
- ✓ Feladatait tőle elvárható módon teljesíti
- ✓ Feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti
- ✓ Az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt
- ✓ Nincs írásbeli intője

Változó (3) az a tanulók, aki:

- ✓ Az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- ✓ A tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik
- ✓ Feladatait nem minden esetben teljesíti
- ✓ Előfordul, hogy társaival, felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
- ✓ A közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- ✓ Osztályfőnöki intője van

Rossz (2) az a tanulók, aki:

- ✓ A házirend előírásait sorozatosan megsérti
- ✓ Feladatait egyáltalán nem, vagy ritkán teljesíti
- ✓ Társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- ✓ Viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza

- ✓ Igazolatlanul mulaszt
- ✓ Több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki intése vagy ennél magasabb fokozatú büntetés

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges

16. A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

17. A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve bizonyítványba bejegyzzi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben, az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni

18. Az iskolában a **szorgalom** értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanulók, aki:

- ✓ képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- ✓ tanulmányi feladatait minden tárgyból rendszeresen elvégzi
- ✓ a tanórán aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi
- ✓ munkavégzése pontos, megbízható
- ✓ a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz
- ✓ taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza

Jó (4) az a tanulók, aki:

- ✓ képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- ✓ rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- ✓ a tanórákon többnyire aktív
- ✓ többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon vagy versenyeken való részvételt önként nem, vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízást teljesíti
- ✓ taneszközei tiszták, rendezettek

Változó (3) az a tanulók, aki:

- ✓ tanulmányi eredménye elmarad képességeitől
- ✓ tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- ✓ felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- ✓ érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból lerontja
- ✓ önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre. Felügyelettel dolgozik

Hanyag (2) az a tanulók, aki:

- ✓ képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- ✓ az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- ✓ tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- ✓ feladatait többnyire nem végzi el
- ✓ felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- ✓ a tanúláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- ✓ félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

19. Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- ✓ Példamutató magatartást tanúsít,
- ✓ Vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el
- ✓ Vagy iskolai, illetve osztály érdekében közösségi munkát végez
- ✓ Vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyen, vetélkedőn vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- ✓ Vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti

20. A jutalmazás formái:

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:

- ✓ Szaktanári dicséret
- ✓ Osztályfőnöki dicséret
- ✓ Igazgatói dicséret
- ✓ nevelőtestületi dicséret
- ✓ Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:
- ✓ szaktárgyi teljesítményért
- ✓ példamutató magatartásért
- ✓ kiemelkedő szorgalomért
- ✓ példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők

Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesítem.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

21. a dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

22. Azt a tanulót, aki:
- ✓ Tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
  - ✓ Vagy a házirend előírásait megszegi
  - ✓ Vagy igazolatlanul mulaszt
  - ✓ Vagy bármely módon árt az iskola jó hírének büntetésben lehet részesíteni

23. Az iskolai büntetések formái:

- ✓ Szaktanári figyelmeztetés
- ✓ Osztályfőnöki figyelmeztetés
- ✓ Osztályfőnöki intés
- ✓ igazgatói figyelmeztetés
- ✓ igazgatói intés
- ✓ tantestületi figyelmeztetés
- ✓ tantestületi intés

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el kell térni. Az egyes dicséreti illetve büntetési kategóriák közötti fokozat váltásban a hármas váltás valósul meg.

24. A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

6. Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása

Iskolánk a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- ✓ A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.
- ✓ Az első- negyedik évfolyamon a tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra),
- ✓ Valamint a tanítási szünetek idejére nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot.
- ✓ Az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot
- ✓ A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró. Illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni

7. A tanulók fizikai állapotának mérése

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként két alkalommal október, illetve május hónapban.

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt az értesítőn könyvön keresztül a szülők tudomására hozzák.

A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok:

1. feladat HELYBŐL TÁVOLUGRÁS

(Az alsó végtag dinamikus erejének mérése)

Kiinduló helyzet: a tanuló az elugró vonal (elugró deszka) mögé áll úgy, hogy a cipőorrával a vonalat nem érintheti.

Feladat: térdhajlítás – és ezzel egyidejűleg páros karlendítés hátra, hátsó rézsútos mélytartásba, előzetes lendületszerzés – majd erőteljes páros lábú elrugaskodás és elugrás előre.

Értékelés: az utolsó nyom és az elugró vonal közötti távolságot mérjük centiméterben.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

Sor-szám	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	100	110	123	134	145	155	164	172
2	103	113	126	137	148	158	167	175
3	106	116	129	140	151	161	170	178
4	109	119	130	143	154	164	173	181
5	112	122	134	146	157	167	176	184
6	115	125	137	149	160	170	179	187
7	118	128	140	152	163	173	182	190
8	121	131	144	155	166	176	185	193
9	124	134	147	158	169	179	188	196
10	127	137	150	161	172	182	191	199
11	130	140	153	164	175	185	194	202
12	133	143	156	167	178	188	197	205
13	136	145	159	170	181	191	200	208
14	139	148	162	173	184	194	203	211
15	142	152	165	176	187	197	206	214
16	145	156	168	179	190	200	209	217
17	148	158	172	182	193	203	212	220
18	151	162	176	185	197	207	216	224
19	154	166	180	189	201	211	220	228
20	157	170	184	194	205	215	224	232
21	161	174	187	198	209	219	228	236

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

Sor-szám	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	97	108	117	124	131	138	143	147
2	100	111	120	127	134	141	145	150
3	103	114	123	130	137	144	148	153
4	106	117	126	134	140	147	151	156
5	109	120	129	138	143	150	154	159
6	112	123	132	141	145	153	157	162
7	115	126	135	144	148	156	160	165
8	119	129	138	147	151	159	163	168
9	122	132	141	150	154	162	166	171
10	125	135	144	153	157	165	169	174
11	129	138	148	156	160	168	172	177
12	132	141	150	159	163	171	174	180
13	135	144	153	162	166	174	177	184
14	139	148	157	165	169	177	180	187
15	141	150	160	168	172	180	183	190
16	144	153	164	171	176	184	187	194
17	147	157	167	174	180	187	191	198
18	150	160	170	177	184	190	195	202
19	154	164	174	180	188	194	199	205
20	157	168	178	184	192	198	203	208
21	161	172	181	188	196	202	207	211

2. feladat: HASONFEKVÉSBŐL TÖRZSEMELÉS ÉS LEENGEDÉS FOLYAMATOSAN
(A hátizom dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc

Kiinduló helyzet: a tanuló a hasán fekszik úgy, hogy az állával megérinti a talajt, és mindkét karja laza tarkórártás helyzetében van. A vizsgálatot végző személy az egymáshoz tett lábfejeket a földhöz szorítja.

Feladat: a tanuló az 1. ütemre törzsemelést végez,
2. ütemre összeérinti a könyökét az álla alatt,
3. ütemre visszanyit tarkórártásba,
4. ütemre törzsét leengedve visszafekszik a földre.

Értékelés: négy perc alatt végrehajtott törzsemelések száma.

**Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:
Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)**

Pont- szám	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	20	22	24	26	28	30	32	34
2	24	26	28	30	32	34	36	38
3	28	30	32	34	36	38	40	42
4	32	34	36	38	40	42	44	46
5	36	38	40	42	44	46	48	50
6	40	42	44	46	48	50	52	54
7	44	46	48	50	52	54	56	58
8	48	50	52	54	56	58	60	62
9	52	54	56	58	60	62	64	66
10	56	58	60	62	64	66	68	70
11	60	62	64	66	68	70	72	74
12	64	66	68	70	72	74	76	78
13	68	70	72	74	76	78	80	82
14	72	74	76	78	80	82	84	86

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

Pont- szám	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	16	19	22	25	28	29	30	32
2	20	23	24	29	32	33	34	36
3	24	27	28	33	36	37	38	40
4	28	31	32	37	40	41	42	44
5	32	35	36	41	44	45	46	48
6	36	39	40	45	48	49	50	52
7	40	43	44	49	52	53	54	56
8	44	47	48	53	56	57	58	60
9	48	51	51	57	60	61	62	64
10	52	55	56	61	64	65	66	68
11	56	59	60	65	68	69	70	72
12	60	63	64	69	72	73	74	76
13	64	67	68	73	76	77	78	80
14	68	71	74	77	80	82	83	84

3 .feladat: HANYATFEKVÉSBŐL FELÜLÉS TÉRDÉRINTÉSSEL

FOLYAMATOSAN

(hasizomerő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc

Kiinduló helyzet: a tanuló torna vagy egyéb puha szőnyegen a hátán fekszik, és mindkét térdét 90 fokos szögben behajlítja. Laza tarkóratartás előre néző könyökkel.

Feladat: a tanuló üljön fel, könyökével érintse meg azonos oldalon a combokat. Hanyattfekvés és újabb felülés következik folyamatosan.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott felülések száma négy perc alatt.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

Pont- szám	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	25	28	31	34	36	38	40	42
2	30	33	36	39	41	43	45	47
3	35	38	41	44	46	48	50	52
4	40	43	46	49	51	53	55	57
5	45	48	51	54	56	58	60	62
6	50	53	56	59	61	63	65	67
7	55	58	61	64	66	68	70	72
8	60	63	66	69	71	73	75	78
9	65	68	71	74	76	78	80	82
10	70	73	76	79	81	83	85	87
11	75	78	81	84	86	88	90	92
12	80	83	86	89	91	93	95	97
13	85	88	91	94	96	98	100	102
14	90	93	96	98	100	102	104	106

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

Pont- szám	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	20	23	26	29	32	34	36	38
2	25	28	31	34	36	38	40	42
3	30	33	36	39	41	43	45	47
4	35	38	41	44	46	48	50	52
5	40	43	46	49	51	53	55	57
6	45	48	51	54	56	58	60	62
7	50	53	56	59	61	63	65	67
8	55	58	61	64	66	68	70	72
9	60	63	66	69	71	73	75	77
10	65	68	71	74	76	78	80	82
11	70	73	76	79	81	83	85	87
12	75	78	81	84	86	88	90	92

13	80	83	86	89	91	93	95	97
14	85	88	91	94	96	98	100	102

4. feladat: FEKVŐTÁMASZBAN KARHAJLÍTÁS- ÉS NYÚJTÁS FOLYAMATOSAN

(A vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: lányok 2 perc, fiúk 4 perc

Kiinduló helyzet: mellső fekvőtámasz (tenyerek vállszélességben előre néző ujjakkal, egyenes törzs, nyak a gerinc meghosszabbításában, nyújtott térd, merőleges kar)

Feladat: a tanuló mellső fekvőtámaszból indítva karhajlítást- és nyújtást végez. A törzs feszes, egyenes tartását a karnyújtás- és hajlítás ideje alatt is meg kell tartani, a fej nem lóghat. A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

Pontszám	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	5	7	9	11	13	15	17	19
2	7	9	11	13	15	17	19	21
3	9	11	13	15	17	19	21	23
4	11	13	15	17	19	21	23	25
5	13	15	17	19	21	23	25	27
6	15	17	19	21	23	25	27	29
7	17	19	21	23	25	27	29	31
8	19	21	23	25	27	29	31	33
9	21	23	25	27	29	31	33	35
10	23	25	27	29	31	33	35	37
11	25	27	29	31	33	35	37	39
12	26	28	30	32	34	36	38	40
13	27	29	31	33	35	37	39	41
14	28	30	32	34	36	38	40	42

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

Pontszám	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	1	1	2	2	3	4	5	6
2	1	2	2	3	4	5	6	7
3	2	2	3	4	5	6	7	8
4	2	3	4	5	6	7	8	9
5	3	4	5	6	7	8	9	10
6	4	5	6	7	8	9	10	11
7	5	6	7	8	9	10	11	12
8	6	7	8	9	10	11	12	13
9	7	8	9	10	11	12	13	14
10	8	9	10	11	12	13	14	15
11	9	10	11	12	13	14	15	16
12	10	11	12	13	14	15	16	17

13	11	12	13	14	15	16	17	18
14	12	13	14	15	16	17	18	19

A tanulók minősítése a négy feladatban elért összes pontszám alapján:

Elért összes pontszám:	Minősítés
0 – 11	igen gyenge
12 – 22	gyenge
23 – 33	elfogadható
34 – 43	közepes
44 – 52	jó
53 – 63	kiváló

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

A pedagógiai program érvényességi ideje

- ✓ Az iskola 2004. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját e pedagógiai program alapján.
- ✓ A pedagógiai programban található helyi tanterv 2004. szeptember 1. napjától az első évfolyamon, majd ezt követően felmenő rendszerben kerül bevezetésre.
- ✓ Ezen pedagógiai program érvényességi ideje 2011. január 1. napjától 2013. augusztus 31. napjáig.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A nevelők szakmai munkaközösségei (ahol ilyen nem működik, ott a szaktanárok) minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A 2008/2009 tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén ezen pedagógiai programot módosítani kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.

A nevelőtestület felkéri az iskolai szülői szervezetet, hogy a pedagógiai programban leírtak megvalósulását a 2007/2008. tanév lezárását követően átfogóan elemezze.

A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

Az iskola igazgatója

A nevelőtestület tagja

A nevelők szakmai közösségei

A szülői szervezet

Az iskola fenntartója

A tanulók a pedagógiai program módosítását a szülői szervezet diákönkormányzati képviselői útján az iskola szülői szervezetén keresztül kérheti.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított pedagógiai programot, a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

AZ ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA NYILVÁNOS, MINDEN ÉRDEKLŐDŐ SZÁMÁRA MEGTEKINTHETŐ.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézménynél tekinthető meg:

- ✓ Az iskola fenntartójánál
- ✓ Az iskola irattárában
- ✓ Az iskola könyvtárában
- ✓ Az iskola nevelői szobájában
- ✓ Az iskola igazgatójánál
- ✓ Az iskola igazgatóhelyetteseinél
- ✓ Könyvtárban

8. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- A pedagógiai programot a fenntartó hagyja jóvá, és az a jóváhagyással válik érvényessé.
- A hatálybelépés napja a pedagógiai program fenntartói jóváhagyásának napja.
- Amennyiben a pedagógiai program felterjesztésére válasz nem érkezik, a hatálybelépés napja a felterjesztést követő 30. nap utáni első képviselőtestületi ülés napja.
- A pedagógiai program hatálybalépésével érvényét veszti az intézmény eddig hatályos jóváhagyott Pedagógiai programja.

A Szent László Utcai Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai programját a nevelőtestületi értekezlet

2010. november 23-én megtartott határozatképes ülésén elfogadta.

Békéscsaba, 2010. november 23.

.....
Galló Katalin
igazgató

A Szülői Munkaközösség (SZM) nyilatkozata

A Szülői Munkaközösség képviselőjében aláírással tanúsítom, hogy a pedagógiai program elkészítése során egyetértési illetve véleményezési jogunkat gyakoroltuk:

Békéscsaba, 2010. november 23.

.....
Láng Mónika
a Szülői Munkaközösség
elnöke

A Diákönkormányzat (DÖK) nyilatkozata

A Diákönkormányzat (DÖK) képviselőjében aláírással tanúsítom, hogy a pedagógiai program elkészítése során egyetértési illetve véleményezési jogunkat gyakoroltuk:

Békéscsaba, 2010. november 23.

.....
Buzásiné Ondrejcsik Éva
a diákönkormányzat nevében